

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2024

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарєва, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.; Л. О. Матвійчук, ст. наук. співр.,
канд. соц. ком; М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 1 (97)

(огляд матеріалів ЗМІ за 1 – 7 січня 2024 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	19
Міжнародна підтримка України	20
<i>Політико-правова допомога</i>	20
<i>Військова допомога</i>	23
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	27
Плани врегулювання. Переговорний процес	30
Плани повоєнного відновлення України	36
Коментарі європейських та американських політиків	39
Реакція представників української громадськості	57
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	64
Експертні оцінки	68
Додатки	79
<i>Додаток 1 УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №2/2024</i>	79

Офіційна діяльність Президента України

Володимир Зеленський обговорив із Джастіном Трюдо посилення українського повітряного щита ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Прем'єр-міністром Канади Джастіном Трюдо.

Співрозмовники привітали один одного з Новим роком та обговорили питання посилення безпеки України, яка за останні дві доби вчергове зазнала масованої повітряної атаки з боку Росії.

Володимир Зеленський поінформував Джастіна Трюдо про наслідки російських ударів ракетами та безпілотниками «Шахед» по українських містах та селах. Зафіксовано влучання у цивільні об'єкти в Сумській, Одеській, Львівській, Київській і Полтавській областях. Є загиблі й поранені серед мирних жителів, зокрема й діти. Лише за вечір перед Новим роком і новорічну ніч сили ППО України знищили понад 80 «шахедів».

Президент України подякував Прем'єр-міністру Канади за готовність допомагати в посиленні українського повітряного щита, зокрема постачанням додаткових систем «Насамс» і ракет до них.

Сторони також обговорили роботу над безпековими гарантіями. Домовилися, що команди України й Канади найближчим часом активізують двосторонній діалог заради відповідної угоди.

Співрозмовники також приділили увагу підготовці четвертої зустрічі радників із питань національної безпеки та політичних радників лідерів держав у межах реалізації Української формули миру. Зустріч відбудеться в середині січня у швейцарському Давосі. Володимир Зеленський подякував Джастіну Трюдо й Канаді за відповідну підтримку на глобальному рівні зусиль України.

Крім того, Глава держави висловив вдячність за готовність Канади зберегти оборонну та фінансову підтримку України у 2024 році. Володимир Зеленський наголосив, що наша держава надзвичайно цінує кожен прояв підтримки з боку Канади.

Кожна система ППО вже врятувала щонайменше сотні життів, за кожне забране життя Росія відповідатиме – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). 2 січня 24-го року – знову удар російських нелюдів. Майже сто ракет різних типів. Щонайменше 70 ракет збито. З них майже 60 – у районі Києва. Жорсткі удари були й по Харкову...

Зараз триває ліквідація наслідків. На жаль, є загиблі. Мої співчуття всім рідним і близьким. Багато постраждалих. Усім надається необхідна

допомога. Я дякую працівникам ДСНС України, поліцейським, лікарям – кожному й кожній, хто допомагає людям.

Наші Повітряні сили, зенітники, мобільні вогневі групи – дякую вам, хлопці.

І дякую всім у світі, хто допомагає. «Петріоти», «айріси», «насамси» – кожна така система врятувала вже щонайменше сотні життів. А за кожне забране життя Росія відповідатиме. (...).

Президент обговорив із Прем'єр-міністром Великої Британії оборонну співпрацю, зокрема подальше посилення ППО України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Прем'єр-міністром Великої Британії Ріші Сунаком.

Глава держави розповів про продовження російського повітряного терору проти українських міст. Він зазначив, що протягом останніх п'яти днів ворог випустив по території України щонайменше 500 ракет та ударних дронів.

Президент відзначив суттєвий і різнобічний внесок Великої Британії у зміцнення української системи ППО, зокрема радарями, передовими протидроновими системами та ракетами.

Співрозмовники обговорили продовження оборонної співпраці з акцентом на подальшому посиленні ППО, далекобійних спроможностей ЗСУ та забезпеченні інших нагальних потреб України в озброєнні та боєприпасах.

Глава Української держави та очільник британського уряду також відзначили продуктивну роботу над двосторонньою угодою про безпекові гарантії для України в межах вільниської Спільної декларації «Великої сімки». Сторони доручили командам якнайшвидше фіналізувати угоду.

Володимир Зеленський і Ріші Сунак також скоординували позиції напередодні четвертої зустрічі радників із питань національної безпеки та політичних радників у Давосі щодо реалізації Української формули миру. Окрему увагу було приділено підготовці до Глобального саміту миру на рівні лідерів держав і спільній роботі над конкретними пунктами Формули миру.

Саме в Україні маємо довести, що демократії здатні захищати життя від будь-яких форм терору – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Щойно говорив із Прем'єр-міністром Великої Британії Ріші Сунаком. Звичайно, поінформував його про наслідки сьогоднішньої атаки російських терористів. Від початку цієї доби було майже сто ракет різних типів, і спеціально траєкторії були прораховані ворогом так, щоб завдати якнайбільше шкоди. Це абсолютно свідомий терор. І лише за кілька цих останніх днів – від 29 грудня й до сьогодні – Росія застосувала проти України

вже майже 300 ракет і понад 200 «шахедів». Ще жодна держава не відбивала подібних ударів, комбінованих: і дрони, і ракети, зокрема аеробалістичні. Тільки за сьогодні збито десять «кинджалів».

Я дякую кожному воїну наших Повітряних сил Збройних Сил України, усім бійцям мобільних вогневих груп, кожному нашому зенітнику й усім тим у світі, хто вже допомагає Україні зі зброєю для захисту неба. Більше систем ППО, більше ракет для ППО – це те, що безпосередньо зберігає життя.

І нашим захистом неба саме тут, в Україні, ми маємо довести, що демократії здатні захищати життя від будь-яких форм терору. Якщо не зробити цього зараз в Україні, то, на жаль, російський терор буде й надалі розповзатися Європою і світом. Відчуття безкарності у російської верхівки, яке сформувався за десятиліття їхньої нічим не обмеженої влади, вже призвело до багатьох страждань і смертей. Росія повинна запам'ятати, що таке відповідальність за знищення життя і що таке сила захисту життя.

Дякую Британії за готовність додавати сили нашій протиповітряній обороні. Окрім оборонної співпраці, окрім наших спільних дій у захисті від терору, обговорили з Прем'єр-міністром Сунаком і роботу над безпековими гарантіями для України та над реалізацією Формули миру.

Так само, як наша зброя має бути достатньо далекобійною, так і наша дипломатія, наш захист міжнародного права й справедливості має бути достатньо дієвим. Це означає залучення якнайширшого кола міжнародних суб'єктів до спільної роботи – працюємо над тим, щоб Формула миру об'єднала ще більше держав. А також і над тим, щоб безпекові гарантії для України були максимально ефективними. Коли ми завершимо цю війну, стабільність і безпека повинні стати безальтернативними.

Зараз іще тривають рятувальні операції після ударів уранці та вдень. Команди рятувальників працюватимуть цілодобово. Усім, хто був поранений, а це 130 людей, надається й буде надаватися необхідна допомога: Харків та область, Київ та область, Запоріжжя, усі міста й райони, які постраждали.

Станом на цей час відомо про п'ятьох загиблих від цього масованого удару. Мої співчуття всім, хто втратив рідних і близьких. Вічна пам'ять усім жертвам російського терору.

І максимальна наша вдячність – вдячність України – усім тим, хто б'ється й працює, щоб вигнати ворога з нашої землі та щоб примусити Росію до припинення цієї війни. Сьогодні, до речі, підписав новий указ про відзначення наших воїнів державними нагородами. 115 воїнів Збройних Сил. 32-га, 54-та, 93-тя, 110-та окремі механізовані бригади, 17-та окрема танкова бригада, 92-га окрема штурмова бригада, 39-та та 299-та бригади тактичної авіації. Дякую вам! Дякую всім, хто є силою України!

І, будь ласка, особливо цими днями звертайте увагу на сигнали повітряної тривоги. Нелюди ці хочуть завдати болю Україні. Важливо берегти життя. (...).

Про вихід України з Рішення про створення Ради командувачів Прикордонними військами: Указ Президента України №1/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 106 Конституції України, керуючись статтею 24 Закону України «Про міжнародні договори України» та статтею 56 Віденської конвенції про право міжнародних договорів, постановляю:

1. Вийти з Рішення про створення Ради командувачів Прикордонними військами, вчиненого 6 липня 1992 року в м. Москві.
2. Міністерству закордонних справ України надіслати Виконавчому комітету Співдружності Незалежних Держав відповідне повідомлення. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №2/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1)

Незалежна та сильна Україна завжди буде вдячна кожному, хто бився заради неї – Президент під час вручення сертифікатів на квартири Героям України та родинам полеглих Героїв ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах ініціативи Глави держави щодо забезпечення житлом військовослужбовців – Героїв України Президент Володимир Зеленський вручив сертифікати на отримання квартир Героям України та членам родин полеглих воїнів, які удостоєні цього звання посмертно.

Вручення відбулося в Маріїнському палаці в Києві.

«У вільному Києві, у Маріїнському палаці ми продовжуємо нашу традицію шани та вдячності воїнам України. Тим, хто захищає Україну і на землі, і в небі, і в нашому українському Чорному морі. Нашим героям, які змогли довести, що українці своїми надзвичайними вчинками та своєю надзвичайною силою здатні спрямовувати історію в правильному напрямку. Якби не такі люди, як ви, як наші Герої, якби не така сміливість українського народу, Україна б не вистояла», – сказав Президент, звертаючись до присутніх.

Глава держави наголосив, що українці вміють перемагати обставини, а наші воїни мають хоробрість, щоб долати підлість Росії.

«І ми її обов'язково подолаємо. Попри всі ракетні удари Росії, попри будь-які наміри ворога ми обов'язково захистимо нашу державу. І хай незалежна та сильна Україна завжди буде вдячною кожному, хто бився заради неї, кожному, хто працював заради неї, кожному, хто може сказати, що українське життя – це його здобуток, його результат», – зазначив Володимир Зеленський.

Присутні вшанували хвилиною мовчання світлу пам'ять усіх українських воїнів, усіх громадян України, які віддали життя за збереження держави.

Президент вручив сертифікати на отримання квартир воїнам-героям зі складу Збройних Сил України: капітану Василю Боечку, капітану Іллі Вергуну, старшому лейтенанту Олександру Коваленку, підполковнику Андрію Круглову, полковнику Миколі Паласу, старшому сержанту Андрію Водоп'янчуку, підполковнику Олегу Дмитруку, підполковнику Олександру Юрковському, а також штаб-сержанту Нацгвардії Олександру Костенку, старшому сержанту Нацгвардії Дмитру Фінашину, штаб-сержанту Державної прикордонної служби України Дмитру Кушніру, солдату ДПСУ Івану Кишенку та майстер-сержанту служби цивільного захисту ДСНС Андрію Кошовцю.

Під час церемонії Герой України Дмитро Кушнір передав Президентові військовий шеврон.

Сертифікати на квартири від Глави держави також отримали сім'ї полеглих Героїв України: рідні старшого солдата Збройних Сил України Сергія Сиви, полковника ЗСУ Олександра Мариняка, молодшого сержанта Збройних Сил Михайла Несольоного, капітана ЗСУ Віктора Оцерклевича, капітана Збройних Сил України Сергія Пархоменка, майора ЗСУ Євгена Лисенка, старшого сержанта Збройних Сил Дениса Ріхтера, капітана ЗСУ Олексія Хижняка, майстер-сержанта СБУ Олександра Макаренка, капітана Нацгвардії Вадима Манька, молодшого сержанта НГУ Олександра Тимченка, полковника Нацгвардії Владислава Аллерова, капітана НГУ Віталія Грицаєнка, лейтенанта Нацгвардії Віталія Ковалю, старшого лейтенанта Національної гвардії Сергія Барсукова та полковника ДПСУ Віталія Кучерявого.

Відповідно до ініціативи Президента всім українським воїнам рядового та офіцерського складу, яким із початку повномасштабного російського вторгнення присвоєно звання Героя України, та членам родин тих, хто удостоєний цього звання посмертно, держава надасть житло.

Вдалося звільнити з російського полону понад 200 наших людей – воїнів і цивільних – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні попри все, попри всі виклики – гарна новина за довгий уже час. Вдалося звільнити з російського полону понад 200 наших людей. Воїнів і – дуже важливо – цивільних. Пам'ятаємо про всіх українців, які в російській неволі. Довга була пауза в обмінах, але жодної паузи не було в переговорах щодо обмінів. Ми використовуємо кожен можливість, пробуємо всі варіанти посередництва. На кожній міжнародній зустрічі, яка може бути

допомогою, ми порушуємо тему повернення наших полонених. І будемо й надалі працювати, аби повернути наших... Усіх наших.

Зараз я радий, що вдалося розблокувати обмін. Додому повернули і воїнів Збройних Сил, і воїнів Національної гвардії. Прикордонники, воїни ВМС. Більшість – солдати та сержанти. Але й офіцери. Справді хороший день для України. Частина з цих наших воїнів – захисники Маріуполя та «Азовсталі». Про частину зі звільнених зараз навіть на початку не було відомостей, що вони в полоні. І вважалося, що вони зниклі безвісти. Дуже важливо – зберігати надію.

Дякую всій команді, яка працювала й працює, щоб обміни продовжувались! Буданов, Єрмак, Усов, Малюк, Клименко. І, звичайно, я дякую кожному нашому воїну на передовій, хто бере окупантів у полон і поповнює наш обмінний фонд. Що більше росіян беремо в полон, то більш результативні будуть перемовини щодо обмінів. (...).

Володимир Зеленський обговорив із Джорджею Мелоні співпрацю під час італійського головування в «Групі семи» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Головою Ради міністрів Італійської Республіки Джорджею Мелоні.

Володимир Зеленський подякував очільниці уряду Італії за всебічну підтримку України та привітав із початком італійського головування в «Групі семи».

Глава держави поінформував співрозмовницю про наслідки масованих ракетних ударів Росії по українських містах, які призвели до загибелі людей і руйнувань об'єктів цивільної інфраструктури.

Президент також розповів про ситуацію на полі бою.

Володимир Зеленський висловив подяку Джорджі Мелоні за готовність і далі допомагати в посиленні української ППО, яка є надзвичайно важливою для порятунку життів і забезпечення можливості нормального існування нашої держави.

Лідери обговорили подальшу безпекову співпрацю, зокрема спільне оборонне виробництво, що здатне зміцнити не лише Україну та Італію, а й усю Європу та зробити вагомий внесок у глобальну безпеку.

Співрозмовники приділили окрему увагу підготовці зустрічі радників із питань національної безпеки та політичних радників щодо реалізації Формули миру в Давосі у січні.

Президент і Голова Ради міністрів також доручили командам активізувати двосторонню роботу щодо безпекових гарантій для України.

Володимир Зеленський високо оцінив підтримку нашої держави з боку Італії на рівні «Групі семи» та у європейських інституціях. Він подякував Італійській Республіці за підтримку України на шляху європейської інтеграції.

Сторони також обговорили забезпечення фінансової та політичної підтримки України з боку Євросоюзу, що стане важливим внеском у зміцнення нашої держави та посилення її стійкості у війні з російським агресором.

Забезпечити постачання додаткових систем ППО та ракет до них – це пріоритет номер один – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Цими днями багато регіонів нашої держави – різні міста й села, райони й прикордонні, й біля фронту, і на всій території – зазнали російських обстрілів, масованих ракетних ударів, постійних атак «шахедами». Очевидно, що саме цей новорічний час – кінець минулого року, перші дні цього року – керівники держави-терориста пробували використовувати, щоб зламати наш дух та щоб повернути стару, торішню загрозу. Загрозу знищення нашої енергетики, основ нашого життя.

Наші захисники неба роблять усе можливе, щоб захистити державу. Уся команда наших дипломатів, усі, хто відповідає за комунікацію з партнерами, українські представники за кордоном на сто відсотків роблять усе, аби забезпечити постачання додаткових систем ППО і ракет до них. Це пріоритет номер один. Звичайно, точно такий же пріоритет номер один – це нові пакети підтримки для наших воїнів. Артилерія, зокрема калібр 155, засоби РЕБ, нові дрони та інше, що необхідно. Вдячний усім нашим партнерам, які вже формують нові пакети підтримки. Буде цього місяця багато відповідної комунікації.

Але зараз, сьогодні, я хочу відзначити все ж тих, хто і вночі, і вдень, і в будь-яке свято, і в будь-яких умовах працює абсолютно всюди в Україні для ліквідації наслідків російських ударів. Сумщина, Чернігівщина, Львів, Одеса, Харків і Київ, Дніпро й Нікополь, Кривий Ріг та Оріхів. Запоріжжя. Міста Донеччини. Херсонщина. Всюди. Наші рятувальники з ДСНС України. Волонтери, які допомагають. Наші поліцейські. Я дякую всім вам, чия робота – це рятувати людей!

Я хочу відзначити особливо рятувальників, які працюють у Києві: майстер-сержант Дмитро Тарасенко, сержант Антон Д'яченко, головний майстер-сержант Андрій Шеляков. Дякую вам, хлопці! Одеса, ДСНС України: старший майстер-сержант Олександр Дмитренко та полковник Андрій Задояний. Дякую! Харків: сержанти В'ячеслав Юхно та Олександр Зінченко. Молодці! Херсон: сержанти Євгеній Самійлик, Дмитро Мотуз. Суми: майстер-сержант Роман Щикот та командир відділення 35-го державного пожежно-рятувального поста Олександр Батюхно. Дякую вам! Також відзначу й працівників комунальних підприємств Сумської області: Олександр Решетник та Олександр Дзекелев, Есманська селищна громада. А також хочу окремо відзначити Тараса Овсійчука, лікаря, дитячого хірурга

Херсонської дитячої обласної клінічної лікарні, та Юрія Шашкіна, лікаря бригади екстренки, що працює на Херсонщині. Я дякую вам всім за вашу роботу! Працівник поліції Харківщини, лейтенант поліції Валерія Чуркіна – дякую! Сергій Миколаєнко, тракторист Харківського комунального підприємства, яке залучене до ліквідації наслідків ударів. Дякую, Сергію! Максим Баранецький, Одеська обласна організація Товариства Червоного Хреста України. Володимир Судак, фахівець пожежно-рятувальних робіт, що працює в комунальній установі в Одесі та відзначився в рятувальних операціях. А також Олена Сахарова, волонтерка, загін швидкого реагування Товариства Червоного Хреста України.

Дякую вам та кожному й кожній, хто працює заради порятунку життя людей!

Ми маємо вистояти проти російського терору й захистити нашу державу. (...).

Президент України провів телефонну розмову з Президентом Туреччини ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом Турецької Республіки Реджепом Таїпом Ердоганом.

Володимир Зеленський подякував Туреччині й Реджепу Таїпу Ердогану за непохитну підтримку суверенітету й територіальної цілісності нашої держави.

Сторони відзначили суттєвий прогрес у безпековій співпраці між країнами за попередній рік і погодилися зі значними перспективами її розвитку.

Глава Української держави відзначив, що українсько-турецька співпраця вже почала давати відчутні результати у високотехнологічній сфері, зокрема щодо створення спільних оборонних підприємств та спільного виробництва оборонної продукції. Президенти домовилися продовжити контакти між країнами на різних рівнях для посилення цієї взаємодії.

Співрозмовники приділили багато уваги безпеці в Чорному морі. Володимир Зеленський заявив, що попри спроби Росії зірвати мирне судноплавство Україна залишається гарантом глобальної продовольчої стабільності, а після запуску альтернативного «зернового коридору» ним пройшло понад 14 мільйонів тонн вантажів.

Президент України акцентував, що наша держава готова й далі працювати над покращенням безпекової ситуації в Чорному морі, вітає зусилля Туреччини, Болгарії та Румунії щодо протимінної діяльності та готова долучитися до них.

Глава Української держави подякував Реджепу Таїпу Ердогану за підтримку Формули миру, зокрема за лідерство Туреччини в реалізації напряму «Продовольча безпека». Володимир Зеленський запросив Турецьку республіку відправити свого представника на наступну зустріч радників із

питань національної безпеки та політичних радників лідерів держав, а також узяти участь у підготовці Глобального саміту миру.

Сторони відзначили нещодавній обмін полоненими. Президент України заявив, що подальші обміни, а також звільнення незаконно утримуваних Росією політичних в'язнів, кримських татар і повернення викрадених дітей залишаються вкрай необхідними, і попросив сприяння Туреччини в цьому напрямі.

Лідери також домовилися про проведення найближчим часом у Туреччині форуму з відбудови України.

Витримати цей рік означає витримати всю війну – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Щойно провів розмову з Президентом Туреччини Ердоганом. Дуже змістовна розмова. Як і завжди, кожен день цього тижня ми використовуємо для активізації нашої міжнародної роботи, щоб цей рік уже від перших тижнів почав давати результати.

Я подякував Президенту Ердогану за досягнутий рівень нашої співпраці в багатьох сферах, зокрема і в оборонній. Ми маємо спільні проєкти – вже успішні, і цього року мусимо зробити ще більше для посилення наших держав, наших народів.

Багато в чому саме від українсько-турецької співпраці залежить і безпека в нашому регіоні, у Чорному морі та й глобально – продовольча безпека. Я вдячний і Президенту Ердогану особисто, і всій Туреччині за підтримку нашої роботи щодо морського експортного коридору з України. Станом на сьогодні від початку роботи коридору через нього вже проведено понад 14 мільйонів тонн вантажів – це майже пів тисячі суден. Дуже важливий результат – і економічний, і безпековий, геополітичний. Ми демонструємо, що можемо повертати безпеку нашому регіону попри всі наявні загрози. Бачимо, як сила нашого партнерства додає сили всьому нашому регіону.

Говорили сьогодні з Президентом Ердоганом про нашу роботу щодо Формули миру. Я поінформував про підготовку нової зустрічі на рівні радників, яка відбудеться у Давосі в січні, запросив представника Туреччини. Туреччина підтвердила.

І кожна країна своєю участю у спільній роботі – зараз роботою радників, згодом лідерів – демонструватиме, наскільки важливо, щоб міжнародне право запрацювало. Запрацювало на сто відсотків. Починаючи від Статуту ООН, закінчуючи всіма іншими нормами, що гарантують повагу націям та територіальну цілісність державам.

Окрема увага – пункту Формули миру щодо повернення всіх полонених і депортованих. Сьогодні я обговорив це і з Президентом Туреччини. Повернення українських дітей, які були викрадені росіянами.

Повернення полонених та всіх тих, проти кого репресії на окупованій території, зокрема в Криму. Дуже важливе посередництво Туреччини, щоб можна було звільнити і кримських татар, і всіх інших – дорослих і дітей, воїнів і цивільних, яких утримують у російській неволі.

Працюємо з усіма партнерами і для того, щоб цього місяця Україна отримала достатній обсяг оборонних пакетів. Зараз уже маємо черговий оборонний крок Німеччини для України. Це ракети для ППО, це артилерія калібру 155, а також інші необхідні речі. Дякую! Дуже вчасний пакет. Чекаємо таких кроків і від інших наших партнерів, зокрема Сполучених Штатів. Щоб і цієї зими, як минулої, російський терор ні в чому не міг виграти.

Звичайно, я постійно на зв'язку з військовими, з нашими командувачами. Кожного дня, кожної ночі цього року – нові жорсткі бойові зіткнення. Найбільш інтенсивні бої – Авдіївка, Мар'їнський напрямок, Бахмутський, Лиманський, Куп'янський. Південь нашої держави. Абсолютно героїчна робота наших воїнів. Усіх Сил оборони та безпеки. Кожної бригади, яка на передовій. Кожного підрозділу. Усіх, хто працює на оборону. Усіх, хто допомагає.

І головний пріоритет нашої держави – незмінно – дати все необхідне для захисту України та для наших активних дій. Боєприпаси. Дрони. Техніка. Особовий склад. Витримати цей рік – означає витримати всю цю війну. Важливий час. Багато в чому вирішальний. Дякую всім, хто це усвідомлює. Хто допомагає державі ставати сильнішою, а нашим воїнам – мати змогу знищувати ворога.

Дякую, хлопці, за влучність! Дякую за стійкість! Дякую всім, хто додає Україні міцності! (...).

На кожен прояв російського терору буде наша адекватна відповідь – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Довгий день сьогодні – багато нарад. Плануємо наступний тиждень – важливі міжнародні події. Готуємо нові лінії співпраці з партнерами, зокрема щодо дронів, щодо посилення наших можливостей у застосуванні дронів та в протидії російським дронам, у посиленні РЕБ – засобів радіоелектронної боротьби. Провів нараду і щодо безпекових гарантій – це один із ключових наших пріоритетів. Триває відповідна двостороння робота з партнерами, і сьогодні визначили, яких результатів маємо досягти найближчим часом. Провів наради і з оборонним блоком уряду – це Мінстратегпром, міністр оборони, команди міністерств. Ключове – це забезпечення наших воїнів озброєнням і військовою технікою. Стале постачання, стале виробництво із чіткою тенденцією на збільшення нашого виробництва і снарядів, і техніки – в Україні й разом із партнерами. Працюємо максимально, щоб цього року наші Сили оборони й безпеки могли

базуватись у значній частині своїх дій саме на нашому, українському виробництві. І щоб ворог це відчував – реальну силу української зброї. Зараз уже формується таке відчуття. Є й багато влучних речей, зроблених саме українською зброєю. І все менше й менше спокійних ночей в окупантів. А має стати нашої, української сили ще в рази більше. І це буде. На кожен прояв російського терору, на кожен спробу Росії збільшити свій тиск на нашу державу, на наших людей, на наші позиції буде наша адекватна відповідь.

Цими годинами в Покровську Донецької області та в Покровському районі триває рятувальна операція після російського ракетного удару. Ракети С-300. Залучені необхідні рятувальні сили, техніка ДСНС України. Розбирають завали. Станом на цей час відомо про загибель понад десяти людей, і серед них – діти, на жаль... Мої співчуття всім, хто втратив рідних і близьких! Удар росіян був просто по звичайній житловій забудові, по приватних будинках. Усім пораненим надається необхідна допомога. І Росія повинна відчувати – завжди відчувати, – що жоден із таких ударів без наслідків для держави-терориста не минеться. Ми маємо це забезпечити – нашою силою, власними оборонними та політичними спроможностями.

(...). І особливо відзначаю сьогодні українських прикордонників, які разом з усіма воїнами Сил оборони й безпеки б'ються на фронті та захищають нашу державу, нашу незалежність. І які проявили себе надзвичайно ефективно саме цими тижнями – і перед Новим роком, і зараз. Харківський та Краматорський прикордонні загони. Дякую вам, воїни, за вашу міцність! Зокрема, штаб-сержант Валерій Бугор та капітан Іван Таран. Бої на Бахмутському напрямку. Мар'їнський напрямок. Житомирський прикордонний загін. Зокрема, старший сержант Олексій Шлапаков. Дякую за відвагу та влучність! Воїни бригади «Сталевий кордон» – Куп'янський напрямок. Дуже інтенсивні бої та дуже важливі результати у наших хлопців. Солдат Михайло Савченко, молодший сержант Богдан Качковський та старший сержант Євген Гладков. Молодці! (...).

Про присвоєння військового звання: Указ Президента України №3/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Присвоїти військове звання генерал-лейтенанта генерал-майору МАЛЮКУ Василю Васильовичу – Голові Служби безпеки України. (...).

Про присвоєння військового звання: Указ Президента України №4/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Присвоїти військове звання генерал-майора бригадному генералу ПОКЛАДУ Олександрові Валентиновичу – заступнику Голови Служби безпеки України. (...).

Що більше ми робимо разом, то менше шансів у ворогів свободи зламати нас – звернення Президента України до учасників щорічної

шведської конференції «Суспільство та оборона» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Я радий взяти участь у цій конференції та одразу хочу подякувати всім учасникам конференції і всьому суспільству Швеції за вашу солідарність з українським народом і державою. Солідарність – це основа безпеки в сучасному світі. І це один із головних висновків, які варто зробити на основі нашого, українського спротиву російському повномасштабному вторгненню, що триває вже протягом майже двох років. Коли нація спирається на солідарність від інших, а отже, на відповідну підтримку, вона може успішно захищатися навіть від значно більшого ворога. Більшого саме у воєнному сенсі. Усі ми з вами знаємо, що Росія зараз використовує для агресії проти України та – у гібридних формах – проти всієї нашої Європи потенціал, який був накопичений за життя кількох поколінь. Це стосується і зброї, і промислових та економічних можливостей, і енергетичного потенціалу Росії, який вона витрачає на ведення своєї війни. Маємо визнати: це значна потуга. Але все одно – я впевнений, і це демонструють наші результати – навіть Росію можна поставити знову в межі міжнародного права. Її агресію можна перемогти.

Звичайно, Україна не здалась би окупанту й не змирилась би з окупацією за жодних, навіть найгірших обставин. Кожна нація, що цінує свободу, має способи боротись і тоді, коли надіятися на чийсь допомогу складно або неможливо. Але боротись успішно, відвойовувати своє, повертати безпеку людям, своєму регіону й привчати агресора, що агресія не дає жодної вигоди, – це можливо лише за умови, що захист черпає силу в солідарності. Тому що єдність багатьох завжди сильніша за будь-яку потугу ворога. І хоч би що Росія робила проти України, ми довели, що можемо знаходити необхідну противагу, коли діємо сміливо, коли діємо разом із партнерами й коли маємо абсолютно чисту мету – захищати життя.

Зараз, у час після Різдва, у новорічний час, Росія спробувала знову поставити Україну на коліна ударами з повітря. Масштабними атаками. Понад 500 ракет різних типів і ударних дронів – іранських «шахедів». Спеціальні комбіновані атаки, метою яких була спроба перевантажити наш повітряний щит і вдарити по критичній інфраструктурі. Ми захищаємо український народ від цього завдяки системам ППО та іншій зброї, якою нам допомогли партнери. Зокрема, допомогла і Швеція. І це, зрештою, – одна з очевидних перемог солідарності над терором.

Майже весь минулий рік російські сили провели в постійних штурмах на українській землі. Вони не жаліли людських життів і зброї, передусім артилерії та бомб. Але чого досягла Росія цим? Україна не здала своїх позицій, зберігає потрібні плацдарми та послідовно знищує логістику, склади та штаби окупантів. Ми не дозволяємо російській окупації стати твердою. І один із найвагоміших внесків у це – прояв саме шведської солідарності з Україною, тобто вашої оборонної підтримки. Блискучі CV-90, могутні

«арчери» та інша надана вами зброя й техніка допомагають нашій державі та зберігають життя наших солдатів. Я вдячний вам за допомогу!

Не менш важлива й політична солідарність – те, що мотивує найбільше, те, що додає емоційних сил і підтверджує нації: вона не одна. Кожна демократія у Європі має бачити й бути впевненою в тому, що політики не поступляться концепцією європейських цінностей, якщо хтось спокушатиме концепцією сфер впливу. Цінності мають домінувати. І це зараз так – ми бачимо доказ цього у підтримці Європою, зокрема, нашого руху у Євросоюз. Україна отримала рішення, на яке заслуговує: рішення про відкриття переговорів щодо членства, і це саме та політична солідарність, якої ми потребуємо. У наш час Швеція зробила вибір, який теж потребував суттєвої солідарності: вибір щодо членства в НАТО. І я вдячний усім, хто проявив свою солідарність із вами та вже підтримав ваш вступ в Альянс, а також усім, хто допомагає фіналізувати це рішення. Сподіваюся, що парламент Туреччини висловиться позитивно.

Утім, політична солідарність повинна мати свої прояви не лише в інституційному прогресі. Не лише в тому, який ви та з ким ви, а й у тому, що саме ви всі можете разом. Два роки цієї війни довели, що Європі потрібен свій власний достатній арсенал для захисту свободи. Свої власні можливості забезпечувати оборону. Свій власний потенціал, який дасть усій Європі чи будь-якій її частині змогу вистояти й зберегти себе за будь-якого розвитку глобальної ситуації. Альянс – це добре. Але життєздатність частин Альянсу – це не просто краще, а це те, що за будь-яких обставин допомагатиме зберігати Альянс цілісним, дієвим, глобальним безпековим лідером. І, щоб створити арсенал захисту свободи, Європа потребує спільних виробництв зброї – значно масштабніших виробництв, ніж зараз. Ми бачимо, зокрема, що російські агресивні амбіції можуть зупинитися лише там, де є достатня сила, щоб їх зупинити. І ми забезпечимо таку силу лише разом, солідарно, лише працюючи одне з одним, щоб зміцнити одне одного. Незалежно від того, які політичні настрої домінуватимуть по обидва боки Атлантики, наша сила має й може бути достатньою, щоб захищати наш спосіб життя.

Зокрема, Україна вже почала спільну оборонну діяльність із Туреччиною, Румунією, Польщею, Великою Британією. Маємо відповідні домовленості з Чехією, Сполученими Штатами та Німеччиною. І, звичайно, наша пропозиція для вас – працювати разом, виробляти разом, зміцнюватися разом. Україна вже зараз є й завжди буде одним із найбільш вагомих європейських донорів безпеки. Ми прагнемо, щоб і для власної безпеки, і для безпеки партнерів ми могли спиратися на найкращу зброю й техніку, які є у світі. Тому спільне виробництво зі Швецією для нас – пріоритет. І я впевнений, що настане такий день, коли ми з вами зможемо побачити відкриття в Україні першого спільного з вами виробництва. Наша солідарність має пройти такий шлях заради наших із вами спільних інтересів, спільної безпеки. І, будь ласка, завжди будьте активними в захисті всього, що

тримає й може тримати в єдності вільний світ. Що більше ми робимо разом, то менше шансів у ворогів свободи зламати нас. (...).

Якщо Росія втратить контроль неба, то втратить міць на полі бою – Президент на шведській конференції «Суспільство та оборона» (Президент України Володимир Зеленський).

Президент Володимир Зеленський наголосив, що сьогодні Україна потребує посилення своєї протиповітряної оборони як на фронті, так і для посилення захисту людей у тилкових містах та громадах. Про це він сказав під час онлайн-спілкування з учасниками щорічної національної конференції Швеції «Суспільство та оборона», що є одним із найважливіших заходів Північної Європи у сфері безпеки та оборони.

Як зазначив Володимир Зеленський, сьогодні на фронті ситуація є достатньо стабільною, хоча Росія продовжує накопичувати свої війська та втрачає дуже багато солдатів у «м'ясних штурмах».

Водночас Президент України зауважив, що на фронті українські війська мають потребу в системах протиповітряної оборони, щоб позбавити ворога можливості контролювати небо та завдавати ударів з повітря по українських позиціях.

«Цього не вистачає як на полі бою, так і для захисту українських міст усередині країни. Впродовж кількох днів було 500 ударів. Так, ми більшість із них змогли відбити завдяки допомозі партнерів – понад 70 %. Але цього недостатньо. Якщо Росія втратить контроль неба, вона втратить будь-яку свою міць на полі бою. Іншої моці в них немає: ми не бачимо», – сказав Володимир Зеленський.

Щорічна національна конференція «Суспільство та оборона», що триватиме у шведському місті Селен 7 – 9 січня 2024 року, вважається найпрестижнішою у Швеції та є одним із найважливіших публічних заходів у Північній Європі у сфері безпеки та оборони, який широко висвітлюється шведськими та європейськими ЗМІ.

Основними доповідачами конференції є прем'єр-міністри, міністри оборони, міністри закордонних справ й інші представники урядів, верховні головнокомандувачі, керівні посадові особи організацій громадянського суспільства, міжнародних міжурядових та неурядових організацій, а також відомі експерти й лідери думок.

Протидія російській пропаганді у світі та недопущення обходу Росією санкцій є ключовими завданнями на найближчий час – Володимир Зеленський на шведській конференції «Суспільство та оборона» (Президент України Володимир Зеленський).

Найголовнішими викликами сьогодення в протистоянні російській агресії є боротьба з російською дезінформацією та недопущення обходу Росією запроваджених проти неї санкцій. Про це Президент України Володимир Зеленський заявив під час онлайн-спілкування з учасниками

щорічної національної конференції Швеції «Суспільство та оборона», що є одним із найважливіших заходів Північної Європи у сфері безпеки та оборони.

Відповідаючи на запитання модератора, Президент зазначив, що в найближчому майбутньому вирішальне значення матиме глобальна інформаційна політика.

«Сьогодні Росія контролює, на жаль, великий відсоток інформаційного простору. І я зараз кажу не про Україну, а про соцмережі всюди в цивілізованому світі: про Європу, про США, про Британію, про Африканський континент та країни Латинської Америки. Росія вкладає дуже багато грошей у різні медіа всередині інших країн, а також у соцмережах», – сказав Володимир Зеленський.

Незалежні ЗМІ цих держав, за словами Президента, підхоплюють поширювані пропагандистами російські наративи й подають їх уже не як чийсь погляд, а як реальність. Тому, переконаний Глава Української держави, одним із найскладніших викликів сьогодні є боротьба з російською дезінформацією у світі.

«Відстежувати це, займатись очищенням від цього мають професійні люди, від розвідки до незалежних журналістів», – сказав Президент.

Другий ключовий виклик сьогодні, на який вказав Володимир Зеленський, – це обхід Росією запроваджених проти неї санкцій.

«Росія навчилася обходити санкції. В ракетах, які були застосовані проти нас, ми бачимо деталі виробництва багатьох країн світу. На жаль, Росії допомагають обходити (санкції. – Ред.) компанії-виробники або компанії-посередники, які є в тій же Європі, США – усюди. І я б на це звертав увагу, особливо тих органів, що займаються санкційною політикою», – наголосив Глава держави.

Щорічна національна конференція «Суспільство та оборона», що триватиме у шведському місті Селен 7 – 9 січня 2024 року, вважається найпрестижнішою у Швеції та є одним із найважливіших публічних заходів Північної Європи у сфері безпеки та оборони, який широко висвітлюється шведськими та європейськими ЗМІ.

Основними доповідачами конференції є прем'єр-міністри, міністри оборони, міністри закордонних справ та інші представники урядів, верховні головнокомандувачі, керівні посадові особи організацій громадянського суспільства, міжнародних міжурядових та неурядових організацій, а також відомі експерти й лідери думок.

Офіційна діяльність дружини Президента України

Цьогоріч в Україні надрукують понад 37 тисяч підручників шрифтом Брайля – Зеленська ([Укрінформ](#)).

Цього року в Україні надрукують понад 37 тисяч примірників підручників шрифтом Брайля.

Про це розповіла у Телеграмі з нагоди Всесвітнього дня абетки Брайля перша леді України Олена Зеленська.

«30 тисяч підручників, надрукованих шрифтом Брайля, у 2023 році виготовили для українських школярів. Шість крапок, комбінації яких утворюють літери й цифри, люди з порушеннями зору читають на дотик. І безумовно, ця опція має бути доступна нашим школяркам і школярам. У 2024 році надрукують понад 37 тисяч примірників підручників шрифтом Брайля», - зазначила Зеленська.

За її словами, загалом для українських учнів, які мають порушення зору, такі підручники виготовлятимуть на регулярній основі. «Це відбувається в межах флагманського проєкту “Освіта для всіх”, який Міністерство освіти і науки реалізує на виконання Національної стратегії зі створення безбар’єрного простору в Україні», - зауважила перша леді.

Вона розповіла, що до адаптації підручників залучили експертів зі спеціальної педагогіки, які мають професійні компетентності та практичний досвід, адже підручник рельєфно-крапковим шрифтом має передавати графіки, малюнки, формули, карти без зміни змісту й складності навчального завдання та обов’язково містити повний матеріал, без скорочення.

«Шість крапок колись змінили життя людей із порушеннями зору. Нині шість крапок покликані усунути бар’єр в українській освіті, а кількість таких підручників має повністю задовольнити потребу дітей. Бо це і є рівні можливості, за які боремося», - наголосила Зеленська.

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

Блокування українського кордону: уряд має підписати угоду з фермерами, – Rzeczpospolita (УНІАН).

З трьома вимогами фермерів уряд Польщі вже погодився.

Міністр сільського господарства Чеслав Секерський:

6 січня, ймовірно, підпише угоду з фермерами з організації «Ошукане село». Очікується, що завдяки цьому ті перестануть блокувати прикордонний перехід «Медика — Шегині».

Як повідомляє Rzeczpospolita, угода створить «позитивну динаміку», яка дозволить автоперевізникам зняти блокування прикордонних пунктів з Україною.

«Ошукане село» вимагає від уряду дотацій на кукурудзу, низьковідсоткові кредити ліквідності та зупинки підвищення ставки сільськогосподарського податку на рівні 2023 року. Крім того, фермери хочуть поширити заборону на імпорту сировини, а також на м'які фрукти, цукор, спирт, мед, яблучний концентрат, свіжі яйця, м'ясо птиці. Наразі уряд погодився з трьома вимогами. Йдеться про субсидії на кукурудзу, відсутність підвищення податків та дешеві кредити.

Водночас Міністерство все ще чекає на повідомлення Європейської комісії про виділення одного мільярда злотих (220 млн євро) на субсидії для кукурудзи. Уряд має виділити ще 2,5 млрд злотих (550 млн євро) на кредитування.

Спікер Палати представників хоче переговорів із Байденом щодо заблокованих питань, – Bloomberg (УНІАН).

На даний момент Джонсон все ще сподівається, що Сенат знайде прийнятне рішення.

Спікер Палати представників Майк Джонсон: розглядає можливість проведення прямих переговорів з президентом Джо Байденом з питань допомоги Україні та прикордонній політиці, оскільки переговори про двопартійний компроміс затягуються в Сенаті, повідомила людина, знайома з цим питанням.

Як пише Bloomberg, двопартійна група сенаторів протягом декількох тижнів працювала над можливими змінами в імміграційній політиці США, які республіканці зажадали в якості умови для схвалення запиту Байдена на екстрену допомогу Україні в розмірі 61 мільярда доларів. Ця група ще не досягла згоди, заявив на цьому тижні головний парламентар Сенату від Демократичної партії Кріс Мерфі, сенатор від Коннектикуту.

Джонсон наполягає на тому, щоб Байден прийняв цілий ряд консервативних імміграційних змін, включаючи нові обмеження на здатність президента звільняти мігрантів від депортації і зміни критеріїв, згідно з якими може бути надано притулок. Переговори в Сенаті були зосереджені на більш обмежених поступках, ніж вимагають республіканці в Палаті Представників, і тому будь-яка угода Сенату може не пройти через Палату представників.

Директор з бюджету Білого дому Шаланда Янг: поставилася до ідеї прямих переговорів з Джонсоном з прохолодою. Вона сказала, що замість цього лідер республіканців у Палаті представників повинен більше брати участь у переговорах у Сенаті.

На даний момент Джонсон все ще сподівається, що Сенат знайде прийнятне рішення, сказав співрозмовник агентства.

Єврокомісія готує альтернативний пакет допомоги Україні (УНІАН).

Європейська комісія готує альтернативний пакет допомоги Україні на випадок, якщо в ході саміту 1 лютого країнам Євросоюзу не вдасться затвердити чотирирічну програму підтримки для неї на 50 млрд євро.

Голова Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн:

Головний пріоритет – це досягти згоди всіх 27 країн ЄС, але ми вже працюємо над операційними рішеннями, які можуть бути використані в іншому випадку. Ми перед Різдвом 25 грудня перерахували Україні 1,5 млрд євро, останній транш нашої програми в розмірі 18 млрд євро на 2023 рік. Таким чином у Києва є кошти на початок цього року.

При цьому фон дер Ляєн не стала розкривати подробиці альтернативного пакету. У свою чергу, бельгійський прем'єр висловив надію на те, що програму на 50 млрд євро допомоги вдасться узгодити без проблем.

У НАТО повідомили дату надзвичайного засідання через масові удари РФ (УНІАН).

Через нещодавні ракетні і дронів атаки Російської Федерації проти українських міст і цивільного населення відбудеться засідання Ради Україна-НАТО.

Речник НАТО Ділан Вайт:

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг скликає зустріч Ради Україна-НАТО у середу, 10 січня, на рівні послів у відповідь на запит України після останніх російських ракетних атак і атак дронів.

Польща отримала лист від Єврокомісії з вимогою скасувати ембарго на агропродукцію України (Економічна правда).

Польща отримала лист Європейської комісії із вимогою скасувати безстрокове ембарго на безмитний імпорт деяких сільськогосподарських товарів з України.

Міністр сільського господарства Польщі Чеслав Секерський у цьому зв'язку зазначив, що зростає загроза повернення зернової кризи річної давності. «Єврокомісія вимагає від Польщі зняти ембарго на сільськогосподарську продукцію з України, а аграрії хвилюються, чи справді українське зерно буде лише транзитом», — повідомив він.

ЄС розширив антиросійські санкції: повітря перекрили алмазному гіганту РФ (УНІАН).

У середу, 3 січня, Рада Євросоюзу запровадила додаткові обмежувальні заходи проти російської компанії «Алроса» та її генерального директора Павла Мариничева, йдеться в повідомленні Ради ЄС.

Вказані компанія та фізособа відповідальні за дії, що підривають або загрожують територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України.

Вказані обмеження доповнюють заборону на імпорт російських алмазів, включений до 12-го пакету економічних та індивідуальних санкцій.

В ЄС підкреслили, що «Алроса» є найбільшою алмазодобувною компанією у світі, яка належить російській державі і на яку припадає понад 90 % всього російського видобутку алмазів. Компанія є важливою частиною економічного сектору, що забезпечує значні доходи уряду РФ.

Заборона на російські алмази є частиною зусиль G7 з розробки міжнародно скоординованої заборони на імпорт алмазів, яка має на меті позбавити Росію цього важливого джерела доходів, додали в Раді ЄС.

Загалом обмежувальні заходи ЄС, пов'язані з вторгненням РФ в Україну, наразі застосовуються до майже 1950 фізичних та юридичних осіб. Передбачається замороження їх активів, а громадянам і компаніям ЄС заборонено надавати їм кошти. На фізичних осіб додатково поширюється заборона на в'їзд, що не дозволяє їм в'їжджати на територію ЄС або проїжджати через неї транзитом.

Вилучення заморожених російських активів є правильним, – FT (УНІАН).

Коли держава порушує міжнародне право, постраждала сторона може вимагати репарацій, що є встановленою нормою звичаєвого міжнародного права.

ЄС і США повинні забрати заморожені активи Росії і передати їх Україні. Про це пише Саймон Хінріксен для The Financial Times.

Це правильне рішення, і є історичні прецеденти як конфіскації іноземних активів під час військового конфлікту, так і розподілу репарацій після його завершення.

Перспектива вилучення заморожених резервів ЦБ РФ викликала занепокоєння про наслідки для фінансової системи. Деякі країни, наприклад, Китай, можуть подумати, що зберігати резерви в доларах і євро небезпечно, але це не так. Якщо одні країни не будуть незаконно вторгтися на територію інших, їх гроші будуть в цілковитій безпеці.

Військові репарації – звичайне явище в мирному врегулюванні. Коли держава порушує міжнародне право, постраждала сторона може вимагати репарацій, що є встановленою нормою звичаєвого міжнародного права. Звичайною історичною процедурою з часів наполеонівських воєн є створення комісії з відшкодування збитків. Громадяни, підприємства та держави можуть вимагати реституції та компенсації за знищене майно.

«У випадку з Україною вже існує реєстр збитків, складений Інститутом KSE, в якому станом на червень 2023 року збиток оцінюється в більш ніж 250 мільярдів доларів. Чи буде передача репарацій такого розміру відповідати історичній нормі? Відповідь на це питання – так», – сказано в матеріалі.

ООН вже визнала, що Росія повинна нести юридичні наслідки, які включають репарації. Згідно з міжнародним правом, ЄС і США мають всі підстави для прийняття відповідних заходів з метою конфіскації російських активів і використання їх для виплати Україні.

Військова допомога

Навчання військових за кордоном: Україні допомагає коаліція з 34 держав ([Укрінформ](#)).

Начальник Головного управління доктрин та підготовки (J7) Генерального штабу ЗС України генерал-майор Олексій Таран:

До організації заходів підготовки військовослужбовців ЗС України за кордоном залучена коаліція партнерів, яка налічує станом на сьогодні 34 держави. Це – Сполучені Штати Америки, Велика Британія, більшість країн Європейського Союзу, Канада, Норвегія, Австралія, Косово, Північна Македонія, Грузія, Молдова та Албанія. До складу EUMAM (Місія Європейського Союзу з військової допомоги Україні — ред.) не входять Угорщина, Австрія, Хорватія, але їхні інструктори також беруть участь у підготовці.

Він зазначив, що країни-партнери, які допомагають готувати наших військових, роблять це не самостійно, а в складі створених організаційних структур, яких налічується дві. Перша – Група сприяння безпеці України — SAG-U, очолювана Сполученими Штатами Америки, друга – EUMAM. Основна функція цих структур полягає в організації, координації та забезпеченні всього різновиду заходів підготовки на території країн-партнерів.

Окремо Таран відзначив допомогу США та Німеччини.

«Завдяки очолюваній США групі сприяння безпеці України та її керівнику генерал-лейтенанту армії США Антоніо Агуто нам вдалося організувати з наступного року на території Німеччини найскладніший «вид» підготовки — бойове злагодження бригад, які зазнали втрат на війні, під час відновлення їхньої боєздатності», - розповів Таран.

Він також зауважив, що не менш важливою для України є допомога Польщі, Франції, Чехії, Словаччини, Італії, Румунії, Північної Македонії в межах діяльності місії EUMAM, військовим керівником якої є генерал-лейтенант армії Нідерландів Міхаель Вандерляєн.

«На території цих країн з початку широкомасштабного вторгнення підготовлено близько 170 штабів та підрозділів різних рівнів із числа новостворених бригад», - повідомив представник Генштабу.

Також, за його інформацією, Велика Британія є незаперечним лідером в організації базової загальновійськової підготовки.

«З початку широкомасштабного вторгнення на її теренах підготовлено більш ніж 30 тисяч військовослужбовців, а загальна кількість підготовленого особового складу з 2014 року — з початку агресії Росії – перевищила 50 тисяч військовослужбовців», - зазначив Таран.

Крім того, для керівництва щодо проведення цих заходів Велика Британія створила спеціальну тренувальну місію під назвою INTERFLEX. Після широкомасштабного вторгнення до складу учасників цієї місії доєдналися ще дев'ять країн — Нова Зеландія, Австралія, Канада, Швеція, Данія, Литва, Нідерланди, Фінляндія, Норвегія.

Таран відзначив і фахову підготовку особового складу на іноземних зразках техніки. За два роки війни кожна з тридцяти чотирьох країн взяла участь у підготовці відповідних фахівців. Україна отримала понад 21 тисячу кваліфікованих спеціалістів на понад 160 різних зразків техніки, повідомив Таран.

Україна і Латвія нарощуватимуть спільне виробництво дронів – Умєров ([Укрінформ](#)).

Україна та Латвія нарощуватимуть виробництво БпЛА і розвиватимуть спільні проекти у цій сфері.

Міністр оборони України Рустем Умєров:

Змістовна телефонна розмова з латвійським колегою Андрісом Спрудсом. Поінформував про поточну обстановку на фронті, окремо виділив застосування засобів РЕБ та БпЛА. Подякував колезі за активні кроки Латвії у розвитку коаліції дронів. Ми будемо нарощувати виробництво БпЛА і розвивати спільні проекти в цій сфері.

Skynex, ракети і не тільки: Німеччина передала Україні нову допомогу ([УНІАН](#)).

Німеччина оновила перелік наданої Україні військової допомоги. До нового пакету увійшли боєприпаси, ракети для систем ППО, а також зенітна самохідна установка Skynex.

З переліку випливає, що Берлін передав Києву неоголошену кількість боєприпасів до танків Leopard 2 А6.

Також до нового пакету увійшли:

10 бойових машин піхоти Marder;

ракет до систем ППО IRIS-T SLM;
дві радіолокаційні станції повітряного спостереження TRML-4D;
зенітна самохідна артилерійська установка Skynex;
понад 9 тисяч боєприпасів калібру 155 мм;
два танки для розмінування Wisent 1 і мостоукладчик Beaver;
понад 3 тисячі шоломів;
30 систем виявлення безпілотників;
10 радарів наземного спостереження GO12;
10 вантажівок Mercedes-Benz Zetros;
3 тягачі NH81 та 1 причеп до них;
34 транспортних засоби (вантажівки, мікроавтобуси, всюдиходи);
305 штурмових гвинтокрилів МК 556 і 750 тисяч набоїв.

Крім того, було надано більше тисячу зимових маскувальних сіток та дві тисячі зимових камуфляжних пончо.

Бельгія в березні відправить два F-16 до Данії для навчання українських пілотів ([Цензор.НЕТ](#)).

Бельгія відправить два двомісні винищувачі F-16 і близько 50 осіб до Данії в період з березня по вересень для навчання українських пілотів, техніків і планувальників місій.

Два бельгійських F-16В будуть дислоковані у Данії з березня по вересень, упродовж двох восьми тижневих періодів, разом з близько 50 військовослужбовцями.

Чехія доставила в Україну модернізовані САУ Dana-M2: у чому їхня особливість ([УНІАН](#)).

Чехія доставила в Україну 26 модернізованих колісних артилерійських систем Dana-M2.

Також до поставки увійшли кілька тисяч снарядів DN1CZ. Їхня дальність стрільби становить до 25,5 км.

Члени НАТО у ЄС домовилися закупити до тисячі ракет для Patriot на тлі масованих обстрілів України ([Цензор.НЕТ](#)).

Країни-члени Північноатлантичного альянсу домовилися закупити до 1 тисячі ракет для систем ППО «Patriot».

Так, у НАТО заявили, що його закупівельний підрозділ підтримає групу країн-членів включно з Німеччиною, Нідерландами, Румунією та Іспанією, уклавши контракт на купівлю до 1000 ракет для зенітно-ракетних комплексів Patriot. Угода досягнута на тлі масованих ракетних обстрілів України, під час яких Patriot показує свою ефективність.

«Консолідована багатонаціональна закупівля в дусі Європейської ініціативи «Небесний щит» (ESSI) забезпечує економію за рахунок ефекту масштабу і сприяє розширенню виробничих потужностей для нових ракет GEM-T задля задоволення зростаючого попиту», – йдеться в заяві Альянсу.

Закупівельне агентство НАТО уклало контракт на виробництво і поставку з COMLOG, спільним підприємством між Raytheon і MBDA, йдеться в заяві НАТО, в якій додається, що буде розширено європейське виробництво ракет для Patriot.

Норвегія відправить два винищувачі F-16 до Данії для навчання українських пілотів ([УНІАН](#)).

Міністр оборони Норвегії Бьорн Аріль Грам заявив, що Норвегія відправить два американські винищувачі F-16 у Данію для навчання українських пілотів.

Зазначається, що до цього Норвегія вже відправила 10 інструкторів в Данію, щоб допомогти в навчанні українських пілотів.

Посол Франції: Мета нашої підтримки - виробляти більше озброєнь в Україні ([Укрінформ](#)).

Франція поступово змінюватиме характер оборонної допомоги Україні, ставлячи за мету наростити виробництво озброєнь безпосередньо в нашій державі.

Посол Франції в Україні Гаель Весьєр:

Французька підтримка поступово змінюватиме свій характер, оскільки мета полягає в тому, щоб виробляти більше озброєнь в Україні, а не обмежуватися лише пожертвами чи закупівлями. Але, природно, для переходу від однієї стратегії до іншої потрібен певний час.

За його словами, Україна має ресурси та підтримку дружніх країн і партнерів, які допомагають у придбанні військової техніки.

Норвегія дозволила прямий продаж зброї Україні ([Укрінформ](#)).

Уряд Норвегії вирішив дозволити прямі продажі зброї та оборонної продукції своєї оборонної промисловості Україні.

Глава МЗС Норвегії Еспен Барт Ейде:

У надзвичайній безпековій ситуації, що склалася в результаті агресивної війни Росії, вкрай важливо, щоб ми продовжували підтримувати Україну. Підтримка України важлива для безпеки Норвегії та Європи. Ми повинні планувати можливе продовження незаконної агресивної війни. Тому уряд вирішив дозволити прямі продажі зброї та пов'язаної з обороною продукції від норвезької оборонної промисловості в Україну.

Рішення набуває чинності з 1 січня 2024 року. Зазначається, що ця зміна політики означає, що норвезькі компанії можуть звертатися до Міністерства закордонних справ Норвегії за ліцензією на експорт для прямих продажів зброї та оборонної продукції в Україну.

«Усі заявки будуть ретельно оцінені. Контроль і надалі відбуватиметься в суворих і відповідальних рамках, відповідно до норм експортного контролю Норвегії», - йдеться у пресрелізі.

Українські льотчики у Сполучених Штатах, які проходять підготовку на винищувачах F-16 завершать її пізніше цього року ([Українська правда](#)).

Станом на зараз група українських льотчиків продовжує льотну підготовку на авіабазі у штаті Аризона.

Речник Пентагону бригадний генерал Патрик Райдер:

Як ви знаєте, залежно від рівня навичок пілотів, воно (навчання. – Ред.) може тривати від п'яти до восьми місяців. Тож очікую, що пізніше цього року ці пілоти завершать навчання, але конкретніших строків назвати не можу.

Перед тим невелика група українських льотчиків, які прибули до США у вересні, пройшли мовне навчання на авіабазі Лакленд у штаті Техас.

В Аризоні українці спочатку вивчають основи експлуатації F-16 в аудиторії та на тренажерах, а потім перейдуть до польотів на реальних літаках. Водночас курс можуть прискорити через необхідність українцям повернутись для участі в бойових діях на батьківщині.

Окрім США, українські пілоти проходять або будуть проходити підготовку в Румунії, Данії, Франції та Великій Британії. У останній шестеро українців перед Різдвом завершили базову підготовку, в тому числі з вивченням англійської мови.

Гуманітарна та фінансова допомога

Нацгвардія отримала від Нідерландів вісім польових госпіталів ([Укрінформ](#)).

Національна гвардія України отримала від Королівства Нідерланди уже вісім сучасних польових госпіталів, оснащених автономним електроживленням та водопостачанням і водовідведенням.

Командувач Нацгвардії Олександр Півненко:

Мобільний медичний шпиталь розрахований на 26-50 ліжко-місць у різній комплектації. Оснащений автономним електроживленням, може працювати без електропостачання на дизель-генераторі.

Також госпіталь має систему водопостачання та водовідведення, що значно поліпшує умови надання допомоги й лікування українських військовослужбовців, і полегшує роботу медиків, які рятують життя бійців. Госпіталь забезпечений необхідними запасами медикаментів та витратних матеріалів.

Словаччина передає Україні пакет гуманітарної допомоги на €203 тисячі ([Укрінформ](#)).

Міністерство внутрішніх справ Словаччини оголосило про рішення уряду відправити до України нову партію гуманітарної допомоги на суму 203

492 євро на зимовий період. До складу 21-тонного вантажу входять електростанції, обігрівачі, одяг, аптечки, продукти харчування та питна вода.

«Криза може вразити кожну країну, і солідарність між країнами може бути ключовим елементом вирішення глобальних викликів», - йдеться в заяві словацького МЗС, яке спільно з МВС займались забезпеченням гуманітарної допомоги.

В Україні коштом США встановили першу міні-ТЕЦ ([Цензор.НЕТ](#)).

Першу в Україні когенераційну установку (КГУ), придбану коштом Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), встановили у місті Старокостянтиніві Хмельницької області.

Установка була придбана коштом USAID Ukraine - USAID Україна у рамках реалізації Проєкту енергетичної безпеки USAID.

«Установка обладнана газопоршневим двигуном і генерує одночасно теплову й електричну енергію для забезпечення потреб міських котелень в електропостачанні. Таким чином відбувається безперебійне постачання тепла об'єктам критичної та соціальної інфраструктури, а також мешканцям багатоквартирних будинків», - йдеться у повідомленні.

Щотижня до Ірландії прибувають понад 500 українців ([Укрінформ](#)).

Згідно з останніми даними Міністерства юстиції Ірландії, кількість українців, які прибувають до Ірландії, в середньому становить понад 500 осіб на тиждень.

З 1 листопада по 20 грудня до Ірландії в пошуках притулку прибули 3 740 українців, загалом за тиждень прибували від 484 до 702 українців.

Торік кількість біженців, які прибувають до Ірландії, залишалася стабільною і становила від 2 000 до 4 000 осіб щомісяця. За даними Міністерства юстиції, за тимчасовим захистом в Ірландії звернулися 102 339 українців.

Водночас за даними [співзасновника Української акції в Ірландії Анатолія Примакова](#), з початку повномасштабної війни РФ в Україні в Ірландії залишилися близько 85 000 українців. Багато українських біженців, стверджує Примаков, повернулися до України або виїхали в інші країни.

Минулого місяця уряд оголосив, що спеціальний статус, наданий українським біженцям, буде скасовано, а тим, хто проживає в державних установах, буде скорочено виплати з 220 до 38,80 євро на тиждень, хоча після того, як вони покинуть державні установи, вони матимуть право подати заяву на отримання соціальної допомоги. Уряд також вирішив, що з кінця січня державне житло буде надаватися новоприбулим із країни лише на термін до 90 днів.

Міністр з питань інтеграції Родерік О'Горман заявив, що ці зміни приведуть ірландську пропозицію «у відповідність» з іншими західноєвропейськими країнами, деякі з яких, за його словами, не прийняли на пропорційній основі стільки українців, скільки Ірландія.

Ці зміни мають набути чинності з 29 січня, але не стосуватимуться українців, які вже перебувають в Ірландії.

Ізраїль продовжив надання допомоги українським біженцям (Укрінформ).

Уряд Ізраїлю ухвалив рішення щодо продовження допомоги українським біженцям, які прибули до країни через розпочату Росією війну проти України.

Зауважується, що цього вдалося досягти, зокрема, завдяки скороченню бюджетів, виділених на державні установи.

Посол України в Ізраїлі Євген Корнійчук:

Уряд Ізраїлю, безумовно, зробив чудовий подарунок українським біженцям в Ізраїлі на Новий рік. Я дякую Уряду від їхнього імені за цей жест.

Українські біженці ще рік зможуть безплатно їздити громадським транспортом у Вільнюсі (Укрінформ).

Рада самоврядування столиці Литви на рік продовжила для українців право безплатно користуватися міським громадським транспортом.

«Встановити, що у 2024 році іноземці, які виїхали з України у зв'язку з воєнними діями РФ, матимуть право на 100 % знижку на проїзд у місцевих автобусах та тролейбусах загального користування», - йдеться у рішенні.

Воєнні біженці з України безплатно користуються громадським транспортом Вільнюса з березня 2022 року.

Україна отримала 30 «швидких», ліки та дитяче харчування як гуманітарну допомогу (Укрінформ).

Протягом минулого тижня Україна отримала як гуманітарну допомогу від міжнародних партнерів 30 «швидких», ліки та дитяче харчування.

«Надійшло: автомобілі швидкої медичної допомоги — 30 авто, лікарські засоби — 3 палети, дитяче харчування — 26 палет», - йдеться у повідомленні.

Зазначається, що цього разу гуманітарна допомога надійшла від Кореєського агентства міжнародного співробітництва, гуманітарної організації Direct Relief, фармацевтичної компанії Euro Lifecare Private Limited.

Плани врегулювання. Переговорний процес

Росія, через своїх представників та агентів впливу, активно просуває ідею проведення «мирних переговорів» ([Укрінформ](#)).

Проте ті, кого називають «миротворцями», часто наголошують на тому, що до початку переговорів потрібно спонукати Україну, обмеживши її військову та економічну підтримку. Насправді виконання їхніх пропозицій може призвести не до сталого миру, а до нових жертв. Росіяни та їхні агенти впливу добре усвідомлюють, що насправді пропонують, і цинічно протягують свою адженду (...).

Чому «мирні» ініціативи Кремля залишаються без відповіді?

І Україна, і західні партнери розуміють нещирість заяв кремлівського керівництва і зацікавленість росіян в оперативній паузі. Спроба анексії чотирьох українських областей вкотре продемонструвала тотальну зневагу до міжнародного права і українського суверенітету та неготовність Кремля до справжнього діалогу.

(...) Чинне російське політичне керівництво переконало Україну та її партнерів не лише в безсенсовності, а й небезпечності переговорів та угод з Кремлем. Тому переговори неможливі з огляду на те, що:

мотиви росіян є очевидними, Кремль демонструє, що не відмовляється від мети знищення української держави та українців як нації;

дії агресора націлені на руйнування чинного світопорядку та системи міжнародної безпеки;

російське керівництво говорить виключно мовою ультиматумів і є недоговороздатним;

посилення російської армії під час оперативної паузи призведе до нових жертв та руйнувань;

Росія вчиняє геноцид українців на окупованих територіях. Вбивства цивільних, катування, згвалтування, депортації цивільного населення та примусова мобілізація – це далеко не повний список зафіксованих воєнних злочинів росіян. Лише вигнання окупантів може врятувати життя людей.

«Миротворчі» ініціативи Путіна та його поплічників не мають нікого вводити в оману. Проголошенням чергової анексії, оголошенням мобілізації, ядерним шантажем російське керівництво наочно демонструє свої агресивні наміри. Пропозиції перемовин є нічим іншим, як спробою виграти час для підготовки нового етапу агресії (...).

Чи піде Україна на переговори з РФ, якщо Путіна усунуть від влади – Подоляк відповів ([ТСН](#)).

Радник голови Офісу президента Михайло Подоляк заявив, що «мирні» переговори з Росією можуть відбутися лише після того, як окупаційні війська

РФ покинуть територію України. Усунення від влади Володимира Путіна не є підставою для початку переговорів (...).

Після виведення окупаційних військ з території України стане можливим діалог про те, як Росію буде покарано за скоєні воєнні злочини і як вона буде розплачуватися за заподіяну матеріальну шкоду, зауважив Подоляк (...).

Радник глави ОП висловив переконання, що підписання будь-якого мирного договору в умовах, коли війська РФ залишаються на українській території, буде смертним вироком для України з відстрочкою виконання на п'ять років або близько того.

Слабкість Путіна, переговори з РФ та битва за Крим: головні заяви Зеленського в інтерв'ю The Economist (ТСН).

Зеленський наголосив, що Захід втратив відчуття терміновості, а багато українців – відчуття екзистенціальної загрози.

Президент України Володимир Зеленський дав інтерв'ю британському журналу The Economist.

(...) Зеленський зазначив, що не бачить «жодних фундаментальних кроків до миру з боку Росії». Натомість він і українці відчувають шквал повітряних атак на українські міста на сході, півдні, півночі та заході (...).

Ранкова атака показує справжні наміри Москви, їй не потрібні переговори — глава Євроради (Економічні новини).

Президент Європейської ради Шарль Мішель після російської атаки у вівторок, 2 січня, переконаний, що країна-агресор Росія не зацікавлена в мирних переговорах (...).

Президент Євроради додав, що російські атаки стають ще більш цинічними, а їхня інтенсивність збігається з новорічними святами (...).

Переговори і мир – західні ЗМІ цитують експертів (Політична арена).

Стратегічна мета України у протидії російській агресії залишається незмінною – повне звільнення міжнародно визнаної території України. Про це нещодавно заявив Президент України Володимир Зеленський.

Західні лідери також однакові у думці про підтримку України до переможного завершення війни, адже за будь-яких інших умов апетити Москви щодо нових територіальних претензій лише зростатимуть.

І все ж очевидно, що ситуація є складною, оскільки до великої війни (а тим більше – з використанням ядерної зброї) ані Європа, ані США поки що неготові. Дається взнаки й непроста економічна ситуація у провідних країнах світу, і майбутні президентські вибори у США.

Частково тупикову ситуацію на фронті визнав й главнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний, чия публікація в Economist спричинила неабиякий ажітаж в українському суспільстві. Адже висновок з його меседжу може бути єдиним

– оскільки немає прогресу на полі бою, війну слід завершувати іншим способом.

Зрештою, й обіцянки європейських та американських політиків підтримувати Україну «стільки, скільки потрібно», не дорівнюють зобов'язанням фінансувати усі її видатки (на війну та соціальну сферу) безкінечно.

Тому – поки що – в експертному середовищі на сторінках провідних західних видань почалося обережне обговорення: «А що буде, якщо...» (...).

Захід зробить «жахливу помилку»: аналітик пояснив, чому переговори з РФ - не вихід ([УНІАН](#)).

Старший науковий співробітник з наземної війни в Королівському інституті об'єднаних служб, лондонському аналітичному центрі Джек Вотлінг констатує, що останнім часом деякі лідери західних країн почали стверджувати, що настав час домовитися про припинення війни на Україні. Однак, цей спосіб мислення упускає з уваги масштаби цілей Росії і те, що Кремль реально може запропонувати. Москва не зацікавлена тільки у захопленні частини української території.

ISW: риторика Путіна про «війну із Заходом» свідчить, що він не планує сумлінні переговори з Україною ([Радіо Свобода](#)).

Президент Росії Володимир Путін ідентифікував Захід як «ворога» Росії і натякнув, що війна в Україні має на меті завдання поразки західним країнам – на це вказав Інститут дослідження війни в останньому звіті від 2 січня.

Про це Путін заявив, спілкуючись із пораненими російськими військовими у шпиталі в Московській області 1 січня. Тоді ж він заявив, що Росія нібито не бачить Україну своїм ворогом, натомість західні еліти прагнуть розділення РФ на п'ять частин (...).

ISW розцінює заяви Путіна як ознаку того, що він не зацікавлений у переговорах із Україною як автономною стороною. Інститут нагадує, що схожу риторику президент Росії використовував у грудні 2021 року, коли висував Сполученим Штатам і НАТО ультиматуми з метою змусити їх визнати сферу інтересів Москви в Східній Європі.

За оцінкою аналітиків, будь-який знак з боку Заходу про готовність до переговорів про Україну в обхід України стане сигналом для Росії, що вона може нав'язувати свою волю іншим країнам, які вважає своєю сферою інтересів, наприклад, Фінляндії чи Молдові.

Також Інститут припускає, що Путін може розширювати цілі війни проти України і включати до неї протистояння із Заходом, аби створити передумови для постійного нарощування військових спроможностей та виправдати високий рівень втрат. Це відбувається на тлі відсутності значущих здобутків російських військ на полі бою в 2023 році (...).

Україна буде змушена почати переговори з РФ у наступному році, — польський генерал (Експрес).

Колишній голова Сухопутних військ у Польщі, генерал Вальдемар Скшипчак:

(...) Якщо не буде мобілізації, Україні не буде ким воювати. Країна має дедалі менше можливостей вести військові дії в ситуації, коли росіяни постійно нарощують перевагу над українською армією (...).

Це має бути вирішено у 2024 році. На жаль, зовсім не на користь Україні. У Заході немає шансів зрівняти військовий потенціал України та Росії, щоб дати шанс Україні.

У 2024 році Україна, ймовірно, буде змушена почати переговори з росіянами. Але, на мою думку, оскільки росіяни будують стратегічну перевагу, їм доведеться прийняти умови, які диктує Кремль.

Україна не матиме можливості продовжувати війну в такому масштабі, як це було досі.

Захід помалу зраджує Україну. Це ми з американцями спонукали Україну воювати проти Росії. Це ми підштовхнули її до вбивчої війни, підтримуючи зброєю і чим могли. Якщо ми зробимо крок назад, хто ми? Зрадники!

Можна зробити висновок, що Україна вступає у 2024 рік з надією, що її нинішні союзники, тобто США та Європейський Союз, не покинуть українську армію під час війни з Росією.

Зеленський мусить припинити свої суперечки з військовими. А також переконати Захід, що він єдиний, хто може об'єднати Україну навколо фундаментальної мети: захисту від російської агресії.

Ракетні обстріли РФ: Китай заявив, що переговори є єдиним шляхом вирішення «української кризи» (Еспресо).

Китай, коментуючи нещодавні масовані ракетні обстріли України, уникнув називати Росію агресором. Натомість Пекін закликав сторони конфлікту до перемовин.

Про це йдеться у відповіді офісу речника МЗС КНР на інформаційний запит з приводу реакції Пекіна на обстріли.

Китайська сторона продовжує наполягати, що діалог і переговори є єдиним шляхом вирішення «української кризи», яка насправді є неспровокованою збройною агресією РФ проти мирної держави (...).

Кулеба про ймовірність переговорів із Путіним: Він надіслав дуже чіткий сигнал – десятки ракет і БПЛА на Київ (Гордон).

Російські обстріли України демонструють незацікавленість Москви в мирних переговорах. Про це учора, 3 січня, в інтерв'ю CNN заявив **глава МЗС України Дмитро Кулеба**.

Його запитали, чи готова Україна вести переговори з президентом країни-агресора РФ Володимиром Путіним так, як Київ веде з Москвою

переговори щодо обміну військовополоненими (3 січня Україна повернула з російського полону 230 осіб) (...).

Глава МЗС України зазначив, що з початку повномасштабного вторгнення РФ єдиним переговорним треком, який реально функціонує, був обмін військовополоненими (...).

«В Росії не все так добре». Політолог заявив, що окупанти розглядають сценарій переговорів як один з базових (NV).

Політолог Олексій Кошель висловив думку, що поява низки заяв та публікацій про можливість переговорів, свідчать про те, що Росія розглядає такий сценарій як один з базових (...).

За словами політолога, у контексті можливих натяків на переговори можна розглядати також масштабний обмін полоненими, що відбувся 3 січня. Він уточнив, що в цьому випадку йдеться не про переговорний процес про мир, а про переговорні процеси «можливо, по санкціях, по окремих точкових моментах економічних питань».

Водночас Кошель звернув увагу, що з листопада 2021 року позиція Росії не змінюється (...).

Ердоган пропонує посередництво у переговорах України і РФ (DW).

Ердоган пропонує Зеленському посередництво Туреччини в проведенні переговорів з Росією «для відновлення миру в Україні».

Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган у п'ятницю, 5 січня, провів телефонну розмову з президентом України Володимиром Зеленським. Як йдеться у дописі на сторінці адміністрації очільника Туреччини в соціальній мережі X, розмова стосувалась «регіональних та глобальних питань», зокрема війни, розв'язаної Росією проти України.

Президент Ердоган заявив, що Туреччина готова взяти на себе роль посередника і провести у себе мирні переговори для відновлення миру в Україні. Наголошуючи на важливості реорганізації зернового коридору та відновлення його функціонування, президент Ердоган звернув увагу на свої поточні дипломатичні переговори з цього приводу та додав, що необхідно негайно оголосити припинення вогню та прокласти шлях до миру в Україні.

Своєю чергою Володимир Зеленський повідомив, що під час розмови поінформував Ердогана про підготовку нової зустрічі на рівні радників, яка відбудеться в Давосі, та запросив представника Туреччини, на що «отримав позитивну відповідь» (...).

У Байдена прокоментували можливість почати переговори про завершення війни в Україні (ТСН).

Західні ЗМІ поширюють інформацію про нібито готовність Путіна до переговорів про завершення війни.

У адміністрації президента Сполучених Штатів Джо Байдена заявили, що російський диктатор Путін не демонструє бажання почати переговори про завершення війни проти України.

Таким чином **координатор Ради національної безпеки Білого дому Джон Кірбі** прокоментував статтю видання The New York Times, у якій йшлося, що Путін нібито надсилає знаки про бажання почати переговори.

Кірбі зазначив, що Путін «зовсім не поводить себе як людина, яка бажає вести переговори» (...).

Глава МЗС Польщі Сікорський про пропозиції перемовин з РФ: Невже хтось вірить, що Путін задовольниться шматком території іншої країни? (Цензор.НЕТ).

Європа має відповісти на останні обстріли Росією території України розширенням санкцій проти Кремля, аби обмежити російські можливості виробництва зброї з контрабандних компонентів, які завозяться в обхід санкцій.

Глава МЗС Польщі Радослав Сікорський підкреслив, що рівень готовності у суспільствах країн ЄС і надалі допомагати Україні зберігається на високому рівні. Проте одночасно у ЗМІ з'являється інформація про «втому від війни» у країнах ЄС.

Польський міністр зазначив, що його відповідь тим, хто закликає Україну капітулювати перед російськими вимогами, є наступною: «невже вони вірять, що той, хто був готовий пожертвувати життями сотень тисяч людей заради реалізації своїх амбіцій, може задовольнитися шматком території іншої країни? Історія показує, що в таких випадках апетит зростає під час їжі», - наголосив Сікорський.

Він додав, що «ніколи не бракує кишенькових чемберленів, готових пожертвувати свободою чи територією інших людей заради власного спокою та тиші».

«Ми не можемо на це погодитися, тому що цей мир, навіть якщо нам вдасться його купити, буде ілюзорним і нестабільним», - констатував глава МЗС Польщі.

Мир з Росією може бути досягнутий лише силою, - посол у США Маркарова (Еспресо).

Поведінка Росії показує, що вона не збирається починати переговори про припинення вогню та перемир'я.

Посол України в США Оксана Маркарова відповіла на запитання, чи не прийшов час починати переговори про припинення вогню з огляду на потужні атаки РФ, повідомлення медіа про готовність диктатора Володимира Путіна до переговорів. Вона також наголосила, що якісь «розмови» між країнами відбуваються, про що, на її думку, свідчить великий обмін полоненими (...).

Плани повоєнного відновлення України

«Відновлення»: з 1 січня починаються виплати компенсацій за вже зроблені ремонти ([Економічна правда](#)).

Українці, які зробили ремонт пошкодженого житла за власний кошт, зможуть претендувати на виплату компенсації. Виплати почнуть здійснюватися з 1 січня 2024 року.

При цьому механізм буде таким самим, як за іншими категоріями програми «Відновлення»: подання заяви через «Дію»; розгляд заяви комісією; визначення розміру виплати.

Під час визначення розміру компенсації комісія орієнтується на акт первинного огляду пошкодженого житла та чек-лист з встановленою вартістю будматеріалів та робіт, затверджений Кабміном.

Проект «Пліч-о-пліч»: житло на Херсонщині відновлюють понад 60 бригад з інших регіонів ([Укрінформ](#)).

На Херсонщині у межах програми «Пліч-о-пліч» відновлюють житло понад 60 бригад з інших регіонів.

Начальник Херсонської обласної військової адміністрації Олександр Прокудін:

У нашому регіоні ані на день не припиняють відновлювальні роботи. Останній тиждень минулого року - не виключення. Традиційно підбиваю підсумки виконання цих робіт. Президентська ініціатива «Пліч-о-пліч». Будівельники завершили відбудову ще 78 будинків на Херсонщині, прямо зараз 61 бригада фахівців з інших регіонів працює над відновленням 213 осель.

За його словами, загалом за ці пів року завдяки проекту 966 родин отримали відновлене житло.

Також начальник ОВА розповів, що у межах урядової програми «Відновлення» отримали 4600 заявок на отримання компенсацій за пошкоджене житло. 3051 - уже опрацювали комісії. Понад 208 млн грн виплатили майже 1500 постраждалим.

Ще 439 заявок надійшло на отримання сертифікатів за вщент знищене житло. З них 26% – опрацьовані комісіями. Прокудін розповів, що 75 родинам призначили компенсації на більш ніж 83 млн грн.

У Херсоні з теплом вже 904 будинки із 1071 ([ХЕРСОН Онлайн](#)).

Начальник Херсонської обласної військової адміністрації Олександр Прокудін:

У Херсоні запущено майже всі міські котельні. З теплом – 904 будинки з 1071, а також до тепломережі під'єднано 72 з 84 соціальних об'єктів.

За його словами, спільно з благодійниками продовжують забезпечувати паливними матеріалами жителів сільської місцевості. До громад регіону передали майже 3500 складометрів дров, 5500 тонн брикетів, понад 1100 тонн вугілля. Ще 2190 родин отримали кошти на купівлю паливних матеріалів.

На Херсонщині вибухотехніки протягом тижня розмінували майже 310 гектарів території ([Суспільне Новини](#)).

Піротехніки ДСНС продовжують розмінувати Херсонщину. Протягом тижня обстежили майже 310 гектарів території та знешкодили 159 вибухонебезпечних предметів.

За даними ГУ ДСНС у Херсонській області, протягом минулого тижня сапери ДСНС здійснили 82 залучення та знешкодили 159 вибухонебезпечних предметів на територіях, де велись бойові дії. Обстежили: 309,935 га території; 6,456 км ЛЕП; 14 домогосподарств.

Житомирщина передала Харківщині будівельні матеріали для відновлення після обстрілів ([Журнал Житомира](#)).

Голова Харківської ОВА Олег Синегубов:

Перша фура надійшла вже сьогодні від Житомирської області. Для усунення наслідків обстрілів наші колеги передали майже 5 тисяч квадратних метрів листів ОСБ. Ще один вагозов очікуємо з Полтавщини.

Матеріали потрібні для зшивання вікон та відновлення пошкодженої інфраструктури. Внаслідок ударів російських окупантів по середмістю Харкова зазнали більше 130 житлових будинків. Вибуховою хвилею винесло понад 3 000 вікон.

«Дякуємо очільникам Житомирської і Полтавської ОВА за оперативне реагування!» — підкреслює Синегубов.

€Відновлення: у Миколаївському районі виплати нараховані 1840 власникам квартир та будинків ([Укрінформ](#)).

У Миколаївському районі 1840 власників квартир та будинків отримують виплати на ремонт житла за програмою €Відновлення на суму близько 185 мільйонів гривень.

Начальник Миколаївської районної військової адміністрації Максим Кашуба:

Станом на 3 січня 2024 року до Реєстру пошкодженого та зруйнованого майна внесено 6292 заяви від мешканців Миколаївського району. З них комісія прийняла 4069 заяв на пошкоджені будинки та квартири і 546 - на знищені повністю. Наразі вже погоджено виплати для 1840 мешканців. Сума компенсації становитиме 184 млн 587 тис. грн.

За його словами, найбільше заяв надійшло з Миколаївської міської, Первомайської селищної, Шевченківської та Галицинівської сільських територіальних громад.

Очільник району також додав, що по двох громадах області – Очаківській та Куцурубській, поблизу яких досі тривають бойові дії (їх обстрілюють з окупованої Кінбурнської коси), наразі можливі роботи лише щодо аварійного відновлення.

Миколаївський район – один із двох на Миколаївщині, де велися активні бойові дії і частина території якого досі окупована. Йдеться про три населені пункти Кінбурнської коси. Район об'єднує 19 територіальних громад, у тому числі, міста Миколаїв, Нова Одеса та Очаків.

Понад 32 000 заявників уже отримали компенсації за пошкоджене житло – Шуляк ([Укрінформ](#)).

Наразі українці подали 65 844 заяви щодо пошкодженого внаслідок бойових дій житла, з них 32 608 вже отримали компенсацію.

Голова Комітету Верховної Ради з питань організації державної влади, місцевого самоврядування Олена Шуляк:

Станом на сьогодні (3 січня - ред.) ми отримали 8113 заяв на компенсацію за знищене житло, при чому майже половину з них - 3732 заяви, вже опрацьовано. За результатами сформовано 1844 житлових сертифікати.

Вона уточнила, що найбільшу кількість заяв отримано з Харківської (3280) та Київської (2253) областей, дещо менше з Миколаївщини і Донеччини - 649 і 480 відповідно.

Водночас голова Комітету ВР з питань організації державної влади, місцевого самоврядування поінформувала, що наразі подано 65 844 заяви щодо пошкодженого внаслідок бойових дій житла, серед яких 49 377 - майже 75% - вже оброблено.

«Із них щодо 36 118 заяв погоджено виплату компенсації, а 32 608 заявників вже навіть отримали компенсацію», - підкреслила вона.

Коментарі європейських та американських політиків

([Українська правда](#))

Президент США Джо Байден перелічив вісім основних досягнень своєї адміністрації у 2023 році.

В переліку досягнень Байден присвятив абзац «зміцненню демократії вдома та за кордоном»: «Виступив на підтримку наших союзників та партнерів в Ізраїлі, Україні та по всьому світові».

([Укрінформ](#))

Президент Франції Емманюель Макрон:

2023 рік запам'ятається продовженням війни в Україні. Ми продовжимо підтримку українців, і разом з ними підтримаємо нашу безпеку в Європі.

([Українська правда](#))

Прем'єр-міністр Фінляндії Петтері Орпо заявив:

Фінський народ і держава продовжують рішуче підтримувати Україну. Наші рішення на національному рівні, такі як збільшення виробничих потужностей для важких боєприпасів, дозволяють підтримувати Україну в довгостроковій перспективі. Водночас ми також зміцнюємо нашу власну обороноздатність.

Прем'єр нагадав, що жорстока загарбницька війна РФ проти України триває вже майже два роки, зауваживши, що вона змінила безпекову ситуацію в Європі, тоді як «українці хоробро борються за свою країну, за Європу загалом та за західні цінності».

«В межах Євросоюзу ми активно працюємо над тим, щоб Європа була єдиною з Україною. Початок переговорів про вступ з Україною є сигналом надії для українського народу: Україну запрошують приєднатися до європейської сім'ї, і її місце – в ЄС», – наголосив Орпо.

Приймаючи Україну до ЄС, додав очільник фінського уряду, європейські країни також беруть на себе зобов'язання підтримувати Київ на довгостроковій основі.

([Європейська правда](#))

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Президентка Молдови Мая Санду:

На початку 2024 року жорстокі атаки Росії на українські міста продовжуються, спричиняючи смерть і руйнування. Молдова рішуче засуджує цю агресію і твердо стоїть на боці України.

Безперервна міжнародна підтримка має вирішальне значення для захисту українцями свого суверенітету і народу, підкреслила вона.

([Укрінформ](#))

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Гуманітарна координаторка ООН в Україні Деніз Браун:

Третій день поспіль через масштабні повітряні удари Російської Федерації гинуть люди, зокрема діти, і зазнають пошкоджень будинки та інша цивільна інфраструктура... Організація Об'єднаних Націй знову нагадує Російській Федерації, що невибіркові удари та обстріли по цивільному населенню та цивільній інфраструктурі суворо заборонені міжнародним гуманітарним правом.

Вона зауважила, що багато районів столиці України залишилися без світла та водопостачання саме тоді, коли очікується, що температура цього тижня знизиться майже до -20 градусів за Цельсієм. Унаслідок бойових дій без електроенергії також залишаються сотні тисяч людей на Донеччині.

«Від імені гуманітарної спільноти я ще раз підтверджую наші зобов'язання продовжувати підтримку народу України, який страждає від руйнувань, спричинених вторгненням Російської Федерації. І сьогодні я думками з родинами та друзями загиблих та поранених, а також з тими, хто непокоїться про тих, доля яких ще не відома», - запевнила Браун.

([Укрінформ](#))

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Міністр закордонних справ Чеської республіки Ян Ліпавський:

Лицемірна Росія. Вона звинувачує інших у геноциді, а сама знову бомбардує цивільні цілі в Україні та вбиває невинних. Хоче, щоб ми втомилися від війни і відмовилися від українців. Але цього не станеться. Ні цього року, ні будь-коли.

([Українська правда](#))

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Президент Литви Гітанас Науседа:

Загибель цивільних, руйнування та тероризм Кремля продовжуються. Українці творять дива з протиповітряною обороною, яку надав Захід, але їм потрібно більше. Системи протиповітряної оборони для України негайно!

([Українська правда](#))

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Президент Латвії Едгардс Рінкевичс відзначив роботу української протиповітряної оборони та наголосив на необхідності негайно надати допомогу Україні. «Новорічні святкування закінчилися, і Захід повинен бути серйозним і діяти негайно (щодо допомоги Україні – ред.)», – сказав він.

(РБК-Україна)

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Голова комітету німецького Бундестагу з оборони Марі-Агнес Штрак-Ціммерманн заявила, що Україні необхідно більше боєприпасів, більше запчастин, та що Taurus мають почати передавати негайно, щоб остаточно ускладнити російську логістику.

За її словами, дане Німеччиною зобов'язання підтримувати Україну стільки, скільки необхідно, «стане порожнім звуком», якщо ФРН із союзниками «значно сильнішими» не будуть підтримувати Київ. Це стосується також європейської коаліції з постачання винищувачів F-16, яка повинна «набагато швидше набирати обертів», зазначила Штрак-Ціммерманн.

Членкиня комітету Бундестагу з оборони з партії «Союз-90»/«Зелені» Сара Нанні наголосила, що німецька підтримка України зіткнулася з проблемами при плануванні через напружені дебати щодо бюджету. Зараз Україна гостро потребує боєприпасів для артилерії, ракет Taurus та запчастин для поставленої ФРН важкої техніки, зазначила Нанні.

Блок ХДС/ХСС також має намір відновити свої вимоги щодо постачання Україні ракет великої дальності. Список вимог блоку, серед яких буде і збільшення військової допомоги Києву, політсила має намір ухвалити на своєму з'їзді на початку січня.

(РБК-Україна)

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Депутат Бундестагу («ХДС») Норберт Реттген укотре розкритикував федеральний уряд за те, що він досі не постачає Україні будь-які додаткові системи озброєння великої дальності.

Крилаті ракети Taurus мають дальність дії понад 500 кілометрів і полегшать українській армії атаку на склади зброї та лінії постачання на території Росії. Однак у канцелярії є побоювання, що німецька зброя може бути використана і для проведення атак углиб російської території.

Представник уряду Німеччини Штеффен Хебестрайт пояснив, що Україні не слід плекати жодних надій на те, що поставки Taurus можуть бути здійснені швидко. «Щодо поставок зброї немає нового статусу», - додав він.

Також Хебестрайт рішуче засудив нещодавні напади Росії. За його словами, масовані атаки на цивільну інфраструктуру є воєнним злочином і абсолютно огидні.

(Укрінформ)

Посол Євросоюзу в Україні Катаріна Матернова:

Шлях України до ЄС не починається з нуля із початком вступних переговорів! І у цьому є ваша відмінність від багатьох країн, які приєдналися до ЄС у 2004 році - таких, як моя Словаччина. Адже Україна вже втілює Угоди про асоціацію.

Матернова пояснила, що виконання Угоди вже призвело до гармонізації важливої частини українських законів та нормативно-правових актів з нормами, що діють у ЄС. Україна вже експортує до ЄС товари без мит і є частиною більшості ключових програм ЄС, зауважила вона.

([Укрінформ](#))

Міністр сільського господарства РП Чеслав Секерський:

Ми хочемо допомогти Україні, але нам потрібні норми щодо квот і перехідних періодів. Це переговори не лише між Польщею та Україною, а й за участю ЄС... Ми маємо підтримувати ембарго (на українське зерно – ред.), доки не буде узгоджено інші умови.

На його думку, хорошим рішенням буде запровадження ліцензування на транспорт, при цьому дозволено використання транзитних шляхів для українського зерна за межі Польщі.

Секерський нагадав, що перед Різдвом зустрівся з протестувальниками, які блокували пункт пропуску «Медика-Шегині», і знайшов із ними компроміс, що дозволило призупинити протест аграріїв на цьому ПП і розблокувати рух вантажівок.

([Укрінформ](#))

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Президентка Грузії Саломе Зурабішвілі:

Коли ми вступаємо в новий рік, Росія розпочинає 2024-й із постійних, невинуватених атак на цивільне населення та критичну інфраструктуру в Україні. Наші думки з Україною, і Грузія висловлює солідарність у цей період, який мав би бути святковим.

([Українська правда](#))

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Голова Європейської ради Шарль Мішель:

Для тих, хто вірить чуткам про те, що Росія справді зацікавлена у мирних переговорах, рекордна кількість безпілотників, випущених за останні 24 години по Україні, свідчить про справжні наміри Москви.

Він наголосив, що російські атаки є ще більш цинічними, позаяк посилились саме в період новорічних свят.

«Дух України не можна зламати. ЄС підтримує Україну», – підсумував Мішель.

([Українська правда](#))

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Міністерка закордонних справ Німеччини Анналена Бербок:

З кожною ракетою Путін показує, що хоче знищити Україну.

Вона нагадала, що системи протиповітряної оборони Patriot і IRIS-T, які Україні дають союзники, «рятують життя кожного дня».

«Ми будемо поруч з народом України доти, доки він цього потребуватиме, доки не буде можливе повсякденне життя без страху та терору», – підсумувала Бербок.

(Укрінформ)

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Росія розпочала новий рік із запуску більше сотні ракет та дронів на Київ, Харків та інші міста, перетворюючи на ціль мирне населення, руйнуючи житлові райони та життєво важливу інфраструктуру.

Боррель наголосив, що Росію буде притягнуто до відповідальності за її воєнні злочини.

«Ми будемо стояти поряд з Україною», - запевнив він.

(Укрінформ)

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Міністерство закордонних справ Австрії, коментуючи сьогоднішню масовану атаку на Україну, зазначило:

Австрія неодноразово займала чітку позицію і засуджувала незаконну, невиправдану і неспровоковану російську агресивну війну проти України на всіх політичних рівнях, востаннє - 29 грудня. Це стосується, зокрема, жорстоких атак на цивільну інфраструктуру з численними жертвами.

Там наголосили, що Австрія «продовжуватиме рішуче відстоювати суверенітет, територіальну цілісність і незалежність України стільки, скільки буде потрібно»

«З огляду на це з 22 лютого 2022 року російський посол був викликаний вже понад 10 разів. Ми, звісно, залишаємо за собою право на подальші виклики (посла - ред.)», - повідомили в МЗС Австрії.

(Укрінформ)

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Чинний голова ОБСЄ, міністр закордонних справ Мальти Ян Борг та генеральна секретарка ОБСЄ Гельга Марія Шмід:

Новий рік розпочався так само гнітюче, як закінчився попередній. Смерть і руйнування забрали життя жінок, чоловіків, хлопчиків і дівчаток та зруйнували життєво важливу інфраструктуру. Щодня від цього жахливого конфлікту страждають цивільні особи. Вони ніколи не мали стати жертвами смертоносних атак безпілотників і ракет.

Чинний голова та генсекретарка ОБСЄ «найрішучішим чином» засудили ці атаки та закликали «до негайного припинення нещадного насильства, яке тільки поширює замкнене коло біди і страждань».

«Ми закликаємо негайно припинити цю війну», - заявили Борг та Шмід, утім, не вказавши конкретного адресата цього заклику.

([Європейська правда](#))

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Президентка Словаччини Зузана Чапутова:

Ще один Новий рік, ще одне звірство. Найкращий спосіб гарантувати, що агресія Москви не продовжиться на ще один рік – це надати Україні засоби, необхідні для самозахисту.

За її словами, РФ випустила рекордну кількість ракет та безпілотників по містах і селищах України, щоб тероризувати мирне населення.

([РБК-Україна](#))

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський:

Ми повинні відповісти на останній напад на Україну мовою, зрозумілою Путіну: посиленням санкцій, щоб він не міг виробляти нову зброю з контрабандних компонентів, і надання Києву ракет великої дальності, які дозволять йому знищити стартові майданчики та командні центри.

([Цензор.НЕТ](#))

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Верховний комісар ООН з прав людини Волкер Тюрк зазначив, що в Україні та Росії спостерігається «тривожна ескалація бойових дій».

«Десятки мирних жителів убиті в Україні та Росії. Міжнародне гуманітарне право забороняє невідомі напади та напади на цивільні об'єкти», - заявив комісар ООН.

Він закликав до «негайних кроків щодо деескалації, забезпечення захисту цивільного населення та поваги міжнародного права».

([Укрінформ](#))

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Речник МЗС КНР зазначив:

Позиція Китаю в питанні «української кризи» є послідовною і чіткою. Ми продовжуємо закликати відповідні сторони проявляти максимальну стриманість, уникати нападів на цивільні об'єкти та захищати безпеку цивільних.

Китайська сторона продовжує наполягати, що діалог і переговори є єдиним шляхом вирішення «української кризи», як у Пекіні продовжують називати агресивну війну Росії проти України, уникаючи визначення агресора і жертви нападу.

«Ми сподіваємося, що всі сторони візьмуть на себе зобов'язання стосовно політичного врегулювання кризи, якнайшвидшого припинення війни та спільного сприяння полегшенню ситуації», - ідеться у відповіді.

(Укрінформ)

29 грудня під час ракетного обстрілу України одна з російських ракет порушила повітряний простір Польщі, пробула у повітряному просторі Польщі близько трьох хвилин, залетівши майже на 40 км углиб країни.

Глава польського уряду Дональд Туск назвав очікуваною реакцію Москви, яка заперечила, що її ракета порушила повітряний простір Польщі. За його словами, захист повітряного простору і зміцнення східного флангу НАТО на сьогодні є «абсолютно ключовою справою».

Глава польського уряду підкреслив, що разом із главою польської дипломатії Радославом Сікорським підготував заклик про посилення можливостей європейського ОПК «не лише заради якомога швидшої підтримки України» і не лише тому, що «майже вся російська економіка перелаштувалася на воєнну систему озброєння під час війни, а Європа залишається далеко позаду».

«Ми хочемо мобілізувати весь Євросоюз і застосовуємо для цього усі можливі дипломатичні засоби і переконання, аби він зрозумів, що без радикального збільшення зусиль щодо озброєння ми залишимося далеко позаду, це означатиме одне: Європа наражає себе на безпосередній напад Росії упродовж найближчих кількох років», - наголосив Туск.

Він додав, що ніхто не може мати сумніву, що «у цій стратегічній перспективі Європа є цілком російської агресії, і це станеться тоді, коли перевага Росії у військових можливостях буде очевидною».

Відтак стратегічною потребою Туск назвав те, щоб ціла Європа у військовому плані була сильнішою за Росію.

«Це єдиний спосіб гарантувати безпеку польських та європейських кордонів», - констатував він.

(Укрінформ)

2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

МЗС Канади виступило із заявою:

На тлі продовження російських ударів по українських цивільних Канада висловлює солідарність із Україною та знову засуджує ці варварські дії. Росія мусить негайно припинити використовувати цивільних як цілі.

У відомстві додали, що «висловлюють глибокі співчуття близьким жертв цих невимовно жорстоких вчинків».

(Цензор.НЕТ)

Видання Politico процитувало неназваного представника адміністрації Байдена та європейського дипломата, які начебто заявили, що американські та європейські чиновники зміщують акценти з підтримки мети України щодо повної перемоги у війні, яку розв'язала Росія, на покращення її позицій у можливих переговорах з метою припинення війни.

Речник Державного департаменту США Метью Міллер:

Ні, це неправда.

([Укрінформ](#))

Координатор Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі на запитання, чи припиняться поставки озброєнь в Україну, якщо Конгрес не ухвалить додаткової допомоги Україні, відповів: «Вони муситимуть (зупинитися – ред.)».

Коли у нього спитали, чи існують певні резерви зброї, які можна було би використати зараз для України, щоби поновити пізніше, представник адміністрації зауважив: «Мені невідомо про жодне «швидке» рішення, яке можна було би зробити».

Водночас він зазначив, що не хотів би «випереджати процес ухвалення рішень» у цьому питанні.

«Я маю на увазі, що ми будемо робити все можливе, щоби продовжувати підтримку України. Але з точки зору типів систем озброєнь, які ми можемо надавати, а також частоти, з якою ми надавали їх - кожні два тижні - ці можливості закінчилися 27 грудня, коли ми виділили наш останній пакет за рік, на який ми мали фінансування», - підкреслив представник адміністрації США.

([Економічна правда](#))

Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ) 3 січня заявило:

Акцентуючи увагу на постійній небезпеці, з якою стикається станція, команда МАГАТЕ протягом останніх тижнів продовжує чути регулярні вибухи на деякій відстані від станції.

П'ять з шести реакторів ЗАЕС залишаються в стані холодного зупину, в той час як четвертий енергоблок перебуває в стані гарячого зупину для виробництва пари і тепла, в тому числі для сусіднього міста Енергодар, де проживає більшість персоналу станції.

При цьому в агентстві підкреслили, що експерти МАГАТЕ «досі не можуть отримати доступ до всіх частин станції, і протягом останніх двох тижнів їх не допускають до реакторних залів енергоблоків №№ 1, 2 і 6».

«Це перший випадок, коли експертам МАГАТЕ не надали доступ до реакторного залу енергоблоку, який перебував у стані холодного зупину. Саме там знаходиться активна зона реактора та відпрацьоване паливо. Команда продовжуватиме запитувати цей доступ», - додали в МАГАТЕ.

([Цензор.НЕТ](#))

Глава дипломатії ЄС Жозеп Боррель розповів, що провів телефонну розмову з польським міністром закордонних справ Радославом Сікорським.

Політики «розділили все більше занепокоєння щодо посилення російських повітряних атак на українську цивільну інфраструктуру».

«Ми погодилися з необхідністю посилення нашої військової підтримки України, зокрема у вигляді ракет дальнього радіуса дії та зенітних ракет», - зазначив Боррель.

(Укрінформ)

Координатор Ради нацбезпеки США Джон Кірбі:

Ми не бачили жодних ознак того, що цього (відповідальності в Україні – ред.) немає, або щоби мала місце широкомасштабна корупція чи зловживання з боку української армії. .

Він підкреслив, що з американського боку відбувається пряма взаємодія з українською стороною щодо підзвітності в цьому питанні. З цією метою в Києві працюють фахівці зі США.

«Українці розуміють нашу необхідність у підзвітності. Вони поділяють це, і вони дали зрозуміти, що готові працювати з нами над заходами підзвітності для всіх систем, які надаються», - зауважив представник адміністрації Байдена.

(Українська правда)

29 грудня і 2 січня Росія здійснила масштабні атаки території України.

Координатор із питань стратегічних комунікацій Ради національної безпеки Білого дому Джон Кірбі:

За останні 48-72 години ви всі бачили, що Росія продовжує здійснювати безпілотні та ракетні атаки, зокрема й балістичні атаки, на цілі в Україні, не тільки військові, а й цивільні цілі, і продовжує намагатися використовувати зиму як зброю, атакувати їхню інфраструктуру.

Ось чому так важливо, щоб запит на додаткове фінансування з боку США, запропонований президентом, був прийнятий.

Президент підписав останній пакет безпекової допомоги, на який ми маємо повноваження щодо коштів. Це все. Нам потрібна додаткова підтримка, щоб ми могли надати Україні додаткову безпекову допомогу.

Щоразу, коли ми підписуємо один з цих пакетів, завжди є затримка в кілька днів, якщо не тижнів, тому те, що було підписано 27-го, не все було доставлено в Україну. Це станеться найближчими днями і тижнями. Далі — фінансування відсутнє.

(Укрінформ)

Координатор Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі:

Ми знаємо, що ця війна вплинула на військові можливості Путіна, особливо коли йдеться про боєприпаси, артилерію, безпілотники та ракети.

У цьому контексті він нагадав, що росіянам доводиться покладатися на інші країни, в тому числі Іран і Північну Корею. Але разом з тим, РФ все ще зберігає у своєму розпорядженні значний потенціал повітряних сил, механізованих засобів та військово-морських сил - попри те, що Чорноморський флот РФ зазнав суттєвих втрат.

«Він (Путін – ред.) також має перевагу в живій силі, тому що Росія просто більша країна, і йому не потрібно - на відміну від Президента Зеленського - відповідати перед своїм народом про мобілізацію, вилучення

в'язнів із камер та відправку їх на фронт», - зазначив представник адміністрації.

Кірбі нагадав, що за останні два роки війни Путін втратив величезну кількість живої сили, «і ми знаємо, що він надалі намагатиметься кидати (в м'ясорубку війни – ред.) цю живу силу». На цьому переваги для РФ закінчуються.

Щодо недоліків, за словами Кірбі, управління в російській армії перебуває на жахливому рівні. А бойовий дух та лідерство - абсолютно на рівні підлоги.

«Вони досі більшою мірою покладаються на удари з великої відстані, бо мають такі можливості у своєму розпорядженні. Коли ж вони вступають у наземні бойові дії з українськими силами, то не мають особливого успіху», - підкреслив представник Білого дому.

Він також наголосив, що у своєму «розрекламованому» контрнаступі росіяни насправді нічого не досягли впродовж останніх тижнів і місяців.

«Це армія, яка все ще не засвоїла тих уроків, які мала би засвоїти сучасна армія після двох років війни», - підкреслив представник адміністрації Байдена.

[\(Укрінформ\)](#)

Минулого тижня глава МЗС Росії Лавров заявив у інтерв'ю російським ЗМІ, ніби Сполучені Штати з їхніми «апетитами» не відмовляються від силових рішень у навколо Тайваню.

Речник Держдепартаменту США Метью Міллер:

Я би сказав просто - нам не потрібні лекції щодо інших конфліктів від російських чиновників, які розв'язали власну війну.

Він також підкреслив, що Сполучені Штати активно працюють над тим, «щоби покласти край конфліктам у всьому світі». Тож, Росія не має морального права коментувати ці питання.

[\(Європейська правда\)](#)

Прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск:

Мій уряд і я особисто будемо робити все, блокують вони (кордон) чи ні, щоб ефективно захищати їхні інтереси – в цій нерівній конкуренції з українськими перевізниками сьогодні.

За його словами, блокада, особливо в умовах ескалації бомбардувань та все більш інтенсивних дій на фронті з боку Росії, не полегшить це завдання та переговори.

«Я більш ефективно захищатиму польських перевізників, коли блокади не буде... Наші аргументи будуть краще почуті, коли Польща не буде країною, яка блокує кордон», – зазначив Туск.

Він також запевнив, що розуміє інтереси польських перевізників та фермерів та нагадав, що блокада з боку фермерів була призупинена після візиту міністра сільського господарства.

«Я повинен вивчити причини, чому... деякі фермери вирішили повернутися до блокади кордону» – сказав Туск, додавши, що хотів би з'ясувати, чому «ця довіра була такою короткою».

(Укрінформ)

Міністр сільського господарства Польщі Чеслав Секерський:

Кордони не відкриватимуться, ембарго на українську продукцію буде безстрокове, до його відміни.

За його словами, він підтримує реалізацію постулатів фермерів, але це вимагає часу. Міністр підкреслив, що немає підстав вважати, що те, що він раніше пообіцяв аграріям, не буде реалізовано.

(Укрінформ)

Глава МЗС Польщі Радослав Сікорський:

Я вважаю, що ми повинні відповісти на цю останню атаку Кремля мовою, яку розуміє Володимир Путін: посиливши санкції, щоб він не міг виробляти нову зброю з контрабандних компонентів, а також постачаючи Києву ракети великої дальності для знищення російських командних пунктів, складів з боєприпасами, а також баз, з яких запускаються ракети.

Він підкреслив, що рівень готовності у суспільствах країн ЄС і надалі допомагати Україні зберігається на високому рівні. Проте одночасно у ЗМІ з'являється інформація про «втому від війни» у країнах ЄС.

«Чесно кажучи, я не розумію цієї фрази. Тільки українці мають право втомлюватися від війни, адже саме вони втрачають своїх близьких, будинки, квартири, а часто й доробок всього свого життя. Українські воїни захищають незалежність Батьківщини. Вони борються за виживання народу та краще майбутнє для своїх близьких», - наголосив глава польської дипломатії.

«Українські війська тримають агресора подалі від кордонів Євросоюзу. Можливий успіх Володимира Путіна не послабить його амбіцій, а навпаки, це буде сигнал Кремлю, що агресія приносить плоди і що відкрита сила є ефективним інструментом дій», - констатував польський міністр.

Він зауважив, що у країнах, які підтримують Україну, часом лунають голоси, що допомогу Києву потрібно надавати обережно, аби це не призвело до «ескалації конфлікту».

«Прибічникам цієї тези я можу лише зауважити, що Європа є свідком найбільшої війни після розгрому нацистської Німеччини. Її ініціював російський президент, незважаючи на численні заклики та намагання західних політиків уникнути конфлікту. Чи може розумна людина, знаючи ці факти, повірити, що, обмеживши підтримку жертви, ми заспокоїмо агресора?» - зауважив Сікорський.

Польський міністр зазначив, що його відповідь тим, хто закликає Україну капітулювати перед російськими вимогами, є наступною: «невже вони вірять, що той, хто був готовий пожертвувати життями сотень тисяч людей заради реалізації своїх амбіцій, може задовольнитися шматком

території іншої країни? Історія показує, що в таких випадках апетит зростає під час їжі», - наголосив Сікорський.

Він додав, що «ніколи не бракує кишенькових чемберленів, готових пожертвувати свободою чи територією інших людей заради власного спокою та тиші. Ми не можемо на це погодитися, тому що цей мир, навіть якщо нам вдасться його купити, буде ілюзорним і нестабільним», - констатував глава МЗС Польщі.

«Ми повинні продовжувати надавати військову та фінансову підтримку, також залучаючи російські активи, заморожені у наших країнах. За руйнування на території України колись комусь доведеться заплатити. І краще, щоб це зробив винуватець цього нещастя», - наголосив польський міністр.

Він звернув увагу, що російська агресія проти України - остання колоніальна війна в історії.

«Я вважаю, що Росія повинна програти цю війну. Це в інтересах не лише України і решти демократичної Європи, але й самих росіян. Тільки Росія, позбавлена імперських амбіцій, буде країною, здатною побудувати передбачувану, справедливу державу, яка дбатиме про інтереси своїх громадян, а не посилатиме їх тисячами на смерть», - підсумував Сікорський.

[\(Українська правда\)](#)

Прем'єр-міністерка Італії Джорджія Мелоні відкинула твердження, що «ми не повинні надсилати зброю в Україну, тому що це призведе до ескалації конфлікту».

«Я гадаю, що все якраз навпаки. Єдиний шанс для України сісти за будь-який стіл, досягти будь-якого дипломатичного рішення, будь-якого столу переговорів – це зберегти баланс, рівновагу між силами на місцях», – пояснила вона.

«І якби ми зробили те, що нам пропонують ті, хто каже, що ми не повинні підтримувати Україну, у нас не було б миру. У нас було б вторгнення, а отже, війна ближче до дому», – додала Мелоні.

[\(Укрінформ\)](#)

Координатор Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі:

У той час як Росія продовжує здійснювати свої жорстокі атаки, Сполучені Штати мають нову інформацію про підтримку, яку Росія отримує від третіх країн.

Одна із цих країн – Північна Корея. Так, за інформацією, отриманою американською розвідкою, нещодавно КНДР надала Росії пускові установки і певну кількість балістичних ракет до них.

«30 грудня 2023 року російські війська запустили принаймні одну із цих північнокорейських балістичних ракет по Україні. Схоже, ця ракета впала у відкритому полі в Запорізькій області», - поінформував Кірбі.

Крім того, за його словами, 2 січня Росія запустила кілька північнокорейських балістичних ракет по Україні під час нічної повітряної атаки. Представник адміністрації зазначив, що Сполучені Штати продовжують оцінювати наслідки застосування цих ракет.

У цьому контексті Кірбі показав схему, звідки в Росії і по яких регіонах України здійснювалися запуски. За його словами, в США очікують, що російські сили на цьому не зупиняться та застосовуватимуть решту північнокорейських ракет, які мають дальність близько 900 км.

У обмін на свою підтримку Пхеньян хотів би отримати від Росії іншу військову допомогу, в тому числі винищувачі, наземну бронетехніку, обладнання для ракетного виробництва та інші технології, зазначив представник Білого дому. Це, на його переконання, мало би значні наслідки для безпеки Корейського півострова.

[\(Українська правда\)](#)

Речник Держдепартаменту США Метью Міллер:

Нам дійсно потрібен Конгрес, щоб діяти. Ми знаємо, що нам потрібно продовжувати підтримувати Україну. Вони (українці) покладаються на цю допомогу, щоб продовжувати боротьбу з брутальним російським нападом, який триває щодня. Тому важливо, щоб Конгрес діяв, щоб продовжувати фінансувати демократію, яка продовжує захищатися.

Це цілком зрозуміло, що Росія зазнала невдачі. Наша оцінка: вони (росіяни) не можуть захопити Київ. Він (Путін) не досягнув і не зможе досягнути своєї кінцевої мети, яка полягає в тому, щоб підкорити всю Україну. Ми бачимо Україну, яка здатна міцно стояти на ногах, яка розбудовує свою економіку, розбудовує свою армію. Ситуація на полі бою буде дуже важкою без додаткової підтримки від США, і ми вважаємо, що нам потрібно продовжувати їх (українців) підтримувати, і ми думаємо, що Конгрес зрештою це зробить.

Міллер нагадав, що люди часто забувають, якою була справжня мета Володимира Путіна: тотальне завоювання України, відсторонення від влади українського уряду і включення України до складу Росії. Тому, на думку речника Держдепу, важливо пам'ятати, чого Україна досягла і продовжує досягати.

[\(Укрінформ\)](#)

Речник Держдепартаменту США Метью Міллер:

Коли ви подивитеся на остаточні ставки цієї війни, стає цілковито зрозумілим, що Україна вийде з неї незалежною, сильною (державою – ред.) з покращеною економікою і поглядом в бік Заходу – в той час як Росія прагнула від початку, щоби Україна дивилася в бік Сходу, але також, щоби Україна фактично входила би до складу РФ.

([Укрінформ](#))

Координатор Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі:

По-перше, закупівля Росією балістичних ракет у КНДР прямо порушує численні резолюції РБ ООН. Ми порушимо питання про ці угоди в Раді Безпеки ООН разом із нашими союзниками й партнерами, і ми вимагатимемо, щоби Росія знову була притягнута до відповідальності за нехтування своїми міжнародними зобов'язаннями.

По-друге, за його словами, США запровадять додаткові санкції проти тих, хто сприяє передачі зброї Росії. У цьому зв'язку представник адміністрації США звернув увагу на передачу Іраном бойових безпілотників Росії, а також наміри продати балістичні ракети. Наразі, за його словами, США не мають підтвержень, що передача ракет уже відбулася, однак, за оцінками американської розвідки, Росія має намір закупити у Ірану ракетні комплекси.

«По-третє, ми продовжимо оприлюднювати для громадськості інформацію та викривати ці угоди зі зброєю, як ми робимо сьогодні, бо ми не дозволимо іншим країнам приховано допомагати російській військовій машині», - наголосив представник Білого дому.

У цьому зв'язку він підкреслив, що найефективнішою відповіддю з боку США все ж має стати подальше забезпечення України життєво важливими засобами ППО та іншими видами військового обладнання.

«Для цього потрібно, щоб Конгрес невідкладно схвалив наш запит на додаткове фінансування для України. Росія покладається на своїх друзів, щоб поповнити військові арсенали та створити умови для війни проти України... Українці заслуговують на те, щоб американський народ і нинішній уряд продовжували підтримувати їх», - заявив Кірбі.

([Цензор.НЕТ](#))

Речник Пентагону Патрік Райдер:

У нас є повноваження витратити (на допомогу Україні – ред.) приблизно 4,2 млрд доларів з наявних фондів, але ми не маємо можливості поповнювати запаси.

Відповідаючи на уточнююче питання, він додав, що кошти на виділення допомоги витрачені. Йдеться про президентську програму передачі озброєнь (PDA - ред.), яка передбачає відправку зброї зі складів.

([Українська правда](#))

Речник Державного департаменту США Метью Міллер:

Ми будемо продовжувати підтримувати Україну... стільки, скільки буде потрібно. Це не означає, що ми продовжуватимемо підтримувати їх на тому ж рівні військового фінансування, що й у 2022 і 2023 роках.

За його словами, США не вважають, що в продовженні підтримки на попередньому рівні є потреба, оскільки мета Вашингтона полягає в тому, щоби допомогти Києву стати на власні ноги та розбудувати власну військово-

промислову базу так, щоб вона могла самостійно фінансувати, виробляти та закуповувати озброєння.

«Але ми ще не на цьому шляху, і саме тому так важливо, щоб Конгрес ухвалив законопроект про додаткове фінансування, тому що ми ще не досягли того рівня, коли Україна може захистити себе, спираючись лише на власні сили», – наголосив Міллер.

([Українська правда](#))

Координатор зі стратегічних комунікацій Ради національної безпеки Білого дому Джон Кірбі зазначив, що у переліку озброєнь, на який Білий дім хоче отримати додаткове фінансування від Конгресу, США вважають пріоритетними засоби ППО.

«Противітряна оборона була б першою в цьому списку», – зазначив Кірбі.

Він вказав, що найефективнішою відповіддю на жахливе насильство Росії проти українського народу є продовження надання Києву життєво необхідних засобів ППО та інших видів військового обладнання.

«Для цього нам потрібно, щоб Конгрес без зволікань схвалив наш запит на додаткове фінансування для України», – додав представник адміністрації президента США.

([LIGA.net](#))

Міністерство закордонних справ Великої Британії пообіцяло, що Північна Корея «заплатить високу ціну» за постачання Росії балістичних ракет.

«Росія звертається до Північної Кореї за зброєю, маючи на меті свої цинічні та непродумані військові цілі в Україні. Це симптом її ізоляції на світовій арені та ознака її розпаду», – сказано в повідомленні.

Наголошується, що це порушує численні резолюції Ради безпеки ООН, які Росія підтримала як постійний член.

«Будь-яка підтримка власних незаконних збройових програм Північної Кореї ризикує суттєво підірвати давню відданість ООН забезпеченню безпеки та ще більше дестабілізувати регіон», – заявили партнери.

У британському МЗС пообіцяли працювати із союзниками, щоб гарантувати — Північна Корея «заплатить високу ціну» за підтримку війни Росії проти України.

([Укрінформ](#))

Міністр закордонних справ ФРН Анналена Бербок:

Ми бачимо, що під обстрілом знаходяться європейські цінності... Путін хоче задушити прагнення України до свободи й таким чином загрожує миру всієї Європи.

За її словами, Росія продовжує свою тактику ведення війни – з бомбами, ракетами та артилерією по пологових будинках, оселях мирних

жителів, тому важливо зміцнювати зимовий захисний щит над Україною як за допомогою генераторів і трансформаторів, так і систем ППО Patriot та Iris-T, які дозволяють запобігти набагато більш жакливим наслідкам. Федеральний уряд, пообіцяла його представниця, продовжить розширяти підтримку України.

«Ми не маємо права забувати і в новому році, що терор Росії проти українців триває щодня», - підкреслила дипломатка.

Міністр закордонних справ Люксембургу Ксав'єр Беттель погодився з тим, що хибний підхід думати, що це «просто війна в Україні й нас це не стосується».

«Ми повинні усвідомлювати, що якщо ми не будемо допомагати, якщо ми будемо дивитися в інший бік, то за Україною будуть інші країни», - сказав Беттель.

Він зазначив, що був одним із небагатьох урядовців, який підтримував контакт з президентом Володимиром Путіним і українським лідером Володимиром Зеленським.

«І я можу констатувати, що минулого року з російського боку не було жодного бажання взагалі шукати будь-яке рішення. Я порвав контакт з президентом Путіним», - сказав глава люксембурзького МЗС.

Він додав, що російське керівництво знищило та зруйнувало все, що було спільно побудовано в останні 20-30 років разом із європейцями – політичне, економічне, культурне, наукове, освітянське співробітництво – і все це неможливо відновити одним лише клацанням пальців.

«Допомагати Україні захищатися – це також означає стояти за цінності та продовжувати європейський проєкт», - сказав дипломат і нагадав, що Путін зрадив ескалації на Близькому Сході, адже сподівається, що це відверне увагу від України.

[\(Цензор.НЕТ\)](#)

Міністр закордонних справ Латвії Кріш'яніс Каріньш заявив, що Захід потребує довгострокової стратегії стримування Росії, оскільки Москва шукатиме нові цілі для агресії, незалежно від результату повномасштабної війни проти України.

За його словами, Росія має «імперіалістичну ідеологію», а це означає, що загроза з боку Москви збережеться, навіть якщо диктатор Володимир Путін піде, а Україна вийде на кордони 1991 року.

«Росія не зупиниться, Росію можна лише зупинити. Зупинка Росії в Україні не означає, що це кінець. Це просто означає, що нам доведеться продовжувати. Це те, що важливо для НАТО: нам доведеться працювати над довгостроковою стратегією стримування Росії», - наголосив Каріньш.

«Як тільки війна закінчиться, військова машина почне перебудовуватися. Вона буде шукати способи спровокувати, створити труднощі на своїх кордонах. Ми це знаємо. Ми (НАТО - ред.) повинні

переконатися, що ймовірність будь-яких інцидентів просто виключена, завдяки нашій рішучості, нашим інвестиціям в оборону», - додав він.

«Росія є проблемою в Україні не лише для України, вона становить небезпеку для всієї Європи, навіть після війни. Якщо Україна поверне собі свою територію, Росія все одно буде загрозою. Це означає, що ми повинні налаштувати наше мислення на довгострокову перспективу», - додав Каріньш.

([LIGA.net](https://liga.net))

Посол США в ООН Лінда Томас-Грінфілд повідомила, що США очікують, що Росія й надалі застосовуватиме балістичні ракети від Північної Кореї для ударів по критичній інфраструктурі України та вбивства цивільних.

«Модель поведінки РФ – зневага своїх обов'язків члена Ради безпеки ООН і держави-члена, підтримка режимів, що займаються поширенням зброї, балістичних ракет і пов'язаних з ними матеріальних засобів, – неприйнятна», — повідомила дипломат.

Вона зазначила, що КНДР прагне удосконалити свої системи доставляння ядерної зброї.

Томас-Грінфілд заявила, що США збирають засідання Ради безпеки ООН, аби порушити питання військової допомоги Росії з боку Північної Кореї.

([Українська правда](https://ukrainiantruth.com))

Міністр оборони Великої Британії Грант Шаппс відреагував на інформацію про те, що Росія вже використала північнокорейські балістичні ракети у війні проти України.

«Світ відвернувся від Росії, змусивши Путіна піти на пониження і піти з простягнутою рукою до Північної Кореї, щоб продовжити своє незаконне вторгнення», – зазначив Шаппс.

За його словами, звернувшись по допомогу до КНДР, Росія порушила численні резолюції РБ ООН і «поставила під загрозу безпеку ще одного регіону світу».

«Це має припинитися негайно. Разом з нашими партнерами ми забезпечимо, щоб Північна Корея заплатила високу ціну за підтримку Росії», – підкреслив глава британського Міноборони.

([Українська правда](https://ukrainiantruth.com))

Єврокомісар з питань сільського господарства Януш Войцеховський, який є представником Польщі, розповів, що наполягає на включенні у це рішення певних протекціоністських положень та кількісних обмежень для української агропродукції та надсилав відповідного листа президентці Єврокомісії.

«Це моє велике завдання на 2024 рік, подбати, щоб у новому рішенні, якщо воно буде, були впроваджені достатньо сильні захисні положення, щоб у нас знову не було якоїсь кризи, пов'язаної з надмірним постачанням», – сказав він.

Войцеховський деталізував, що наполягатиме на обмеженнях зокрема для м'яса птиці та цукру з України, тому що імпорт цієї продукції останнім часом дуже зріс.

«Імпорт зростає у такий спосіб, що це загрожує конкурентоздатності європейського бізнесу, у тому числі польського виробництва м'яса птиці і цукру. Тож я кажу про потребу обмежити кількісно імпорт цих двох видів продукції», – заявив Войцеховський.

За його словами, цей вплив українського імпорту відчутний у майже всіх країнах ЄС і виробники цукру вже скаржаться Єврокомісії.

Польський єврокомісар також вважає, що якщо залишати європейський ринок повністю відкритим для українського імпорту, то це «допомагає Росії закріпити здобутки».

Він аргументує, що Росія витіснила Україну з ринків в Азії, змусивши її переорієнтуватися на європейський ринок, а це створює дестабілізацію у Польщі та інших країнах-сусідках. Войцеховський вважає, що так Москва «виграє двічі», тому що Росія закріплюється на нових ринках, а у ЄС нарастають суперечки через український агроімпорт.

[\(Цензор.НЕТ\)](#)

Єврокомісія планує створити Український фонд у складі всіх 27 країн-членів ЄС.

Президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн:

Дійсно, угода серед усіх 27 країн є першим пріоритетом. Але, безумовно, ми маємо бути готовими до інших варіантів. Операційні рішення для цього ми готуємо просто зараз. Важливим є те, що просто перед Різдвом ми сплатили останній транш з нашого пакета у 18 мільярдів євро (макрофінансової допомоги – ред.) 2023 року для України. Це допоможе Україні профінансувати свої потреби на початку цього року. Це дає нам невеликий резерв часу, але, безумовно, ми маємо працювати так напружено й так швидко, як це можливо, щоб досягти результату.

Реакція представників української громадськості

Відомий артист з Волині Yaktak зібрав на ЗСУ майже 2,5 мільйона гривень ([Волинська служба новин](#)).

Співак Yaktak:

За останні концерти і нашу діяльність ми зібрали 2 492 744 грн для ЗСУ. Дякуємо кожному, хто закинув в нашу банку будь яку суму: 10 грн чи 10 тисяч грн. Кожному, хто брав участь в всіх аукціонах. В цей час нам як ніколи потрібно підтримувати один одного і бути як одне ціле, Слава Україні!

На Львівщині колядували для ЗСУ ([Укрінформ](#)).

У Львівській області 12-річний волонтер Максим Зарічний з Херсонщини за гроші, що наколядував, придбав безпілотник для Збройних сил.

Окрім того, на Львівщині молодь, зокрема у Бориславській та Меденицькій громаді наколядувала понад 200 тис. грн на потреби ЗСУ. Колядники з Бориславської громади долучилися до всеукраїнської акції «Різдвяні Пташки». Вертепи та церковні хори зібрали більше ніж 57 тис. грн та 50 євро. Їх скерують на дрони для 80-ї окремої десантно-штурмової Галицької бригади ЗСУ.

В смт. Краковець учасникам вертепу вдалось наколядувати 92 тис. грн, за які купили дрон для 103-ї бригади 66 батальйону ТРО. Діти Гумніського ЗЗСО наколядували понад 54 тис. грн. Левову частку з них витратили на придбання двох дронів, які передадуть воїнам-односельцям на передову. Зараз дозбирають кошти на третій. 40 тис. грн зібрав для воїнів Урізький вертеп.

Працівники культури Самбірщини колядою зібрали понад 38 тис. грн на ЗСУ. Їх теж витратять на закупівлю дрона. Понад 30 тис. грн для потреб захисників заколядував вертеп зі села Верхня Білка Підберізцівської громади. Також наймолодші колядники – вихованці дитсадка №1 міста Кам'янка-Бузька разом з вихователями зібрали і передали для купівлі авто на фронт 5 тис. грн.

Черкащанин викопав рідкісну монету: пообіцяв гроші віддати на ЗСУ ([Вікка](#)).

Черкаський копач, який веде свій канал на Ютуб і проводить різноманітні розкопки на Черкащині, виїхав на берег Дніпра. Там він копав в районі одного з хуторів, які були згодом затоплені водами Кременчуцького

водосховища. Під час чергового рейду він викопав рідкісну монету. Відео з результатами копа чоловік виклав на своєму каналі.

Кілька тижнів тому Черкаський копач уже проводив тут розкопки. Тоді він знайшов цілий скарб: шість срібних монет царської доби.

(...) Під час пошуку він дістав з дна річки Дніпро, вода якого в зимовий період відійшла на кілька метрів, рідкісну срібну монету. Це були 50 копійок 1913 року із зображенням імператора Миколи II.

(...) Срібні 50 копійок 1913 року вартують на монетному ринку близько 7 500 грн. Загальний тираж цих монет, який був випущений понад 110 років тому, 6,5 млн.

У Дніпрі пройшла чергова акція «Гроші на ЗСУ» ([D1](#)).

Сьогодні, 6 січня, у Дніпрі під стінами мерії пройшла чергова акція «Гроші на ЗСУ».

На неї вишли десятки містян з вимогою до міської влади припинити сумнівні витрати під час повномасштабної війни, направивши бюджетні кошти на підтримку армії. Люди тримали плакати «Досить красти!», «20% бюджету – на ЗСУ!», «Скільки ракет-дронів збила ваша піар-кампанія?» тощо.

Під час мітингу дніпряни скандували: «Нашу податки – на ЗСУ!». Водії автівок, що проїжджали поряд, підтримували вимоги мітингувальників гудками.

Молодь двох громад на Львівщині заколядувала понад 200 тисяч на ЗСУ ([Галінфо](#)).

Напередодні молодь Меденицької громади з дзвінкою колядою ходили у кожную домівку села, щоб прославляти Ісуса Христа. Вони збирали кошти для українських захисників, які зараз на передових позиціях. Про це повідомили у Львівській ОВА.

Колядникам вдалось зібрати понад 115 тисяч 800 гривень на потреби військовослужбовців. Ці кошти колядники передали в один із благодійних фондів. За них закуплять дрони для наших оборонців.

Кошти на дрони збирали колядники з Бориславської громади. Долучившись до Всеукраїнської акції «Різдвяні Пташки», метою якої є збір на дрони для окремої 80-ї десантно-штурмової бригади ЗСУ, вертепи та церковні хори зібрали 57 тисяч 300 гривень та 50 євро. 40 000 гривень зібрав Урізький вертеп, спрямувавши зібрану суму односельцям, які стоять на захисті України.

Молодь Яворівщини наколядувала для ЗСУ понад 40 тисяч гривень.

Під час льодового шоу на Львівщині зібрали кошти на ЗСУ ([032](#)).

Вистава школи фігурного катання «AXEL» відбулася під музичний супровід скрипки фіналіста нацвідбору Євробачення-2023, військового

Мойсея Бондаренка. Кошти, зібрані під час показу льодового шоу «Білосніжка і семеро гномів», скерували на придбання тепловізійного монокуляру для старшого брата Мойсея, який також захищає Україну на фронті (...).

Сума, яка потрібна для купівлі одного приладу – 105 000 грн.

(...) Фігуристи створили справжнє казкове дійство на льоду. Глядачі поринули в атмосферу Різдва разом з Білосніжкою, сміливим принцом, чарівними гномами і злою мачухою.

Та найголовніше здійснили благодійну мету – збрали кошти на прилад нічного бачення для захисників.

На благодійному концерті «З колядою в серці» збирали кошти на ЗСУ ([Володимир](#)).

5 січня у залі Центру культурних послуг відбувся 15-й різдвяний концерт «З колядою в серці», який традиційно проводить у місті Центр позашкільної освіти та керівниця народного художнього колективу студії вокального співу «Лодомир» Галина Тюрікова.

Цьогоріч концерт мав благодійну мету – збір коштів на придбання дрону для 63-ї окремої механізованої бригади.

Зі сцени лунали як традиційні колядки, так і сучасні різдвяні пісні у виконанні старшої вокальної групи народного художнього колективу студії вокального співу «Лодомир», ансамблю «Полунички» та окремих вокалістів студії.

Додали барв святковому концерту танцювальні номери зразкового ансамблю народного танцю «Веселка» (керівники Марія Буховецька та Ольга Демосюк), а також виступи ансамблю духових інструментів (керівник Юрій Панчук) й театральна композиція вихованців ЦПО (керівник Галина Кучерук).

Усі номери концертної програми зривали овації у залі, адже вразили глядачів неповторним мистецьким колоритом та жанровим розмаїттям.

Студенти-медики організували благодійний «Зимовий бал»: зібрані кошти підуть на ЗСУ ([Великий Київ](#)).

Його організатори – представники студентського самоврядування Національного медичного університету імені О.О. Богомольця запрошують до участі усіх бажаючих.

Як зазначають на сайті навчального закладу, вартість квитка становить 400 гривень, а зібрані кошти спрямують на потреби ЗСУ.

«Зимовий бал» дозволить насолодитися атмосферою святкового дійства, компанією друзів та зробити внесок у краще майбутнє нашої держави. Він відбудеться 20 січня у галереї «Артпричал» (...).

Майже 102 тисячі гривень наколядували у Рівному на потреби ЗСУ (Голос України).

Медики Рівненської обласної клінічної лікарні імені Юрія Семенюка колядували для підтримки колеги – бойового медика.

Майже 102 тисячі гривень наколядували на потреби ЗСУ під час другого Різдвяного Вертепу медики Рівненської обласної клінічної лікарні імені Юрія Семенюка.

Задля допомоги українським захисникам колектив об'єднався та відроджує старовинну українську традицію Вертепу (...).

Змагались щоб допомоги військовим: у Вінниці відбувся благодійний турнір з настільного тенісу (Моя Вінниця).

Нещодавно, 4 січня, завершився дводенний турнір з настільного тенісу серед освітян у одному з Вінницьких закладів середньої освіти. Організатори нагородили переможців, а також повідомили про успішно зібрані кошти для підтримки Збройних Сил України.

За словами директорки департаменту освіти Вінницької міської ради Оксани Яценко, учасники події внесли понад 16 тисяч гривень у вигляді організаційних та благодійних внесків. Ці кошти незабаром будуть використані для придбання бронежилета з керамічними пластинами для 95-ї окремої десантно-штурмової бригади.

У турнірі взяли участь понад 50 учасників. Переможцем серед чоловіків став керівник гуртка ліцею №12 Максим Рубанов, серед жінок – вчителька фізичної культури ліцею №6 Інна Бондар. У командних змаганнях перемогу здобув 12 ліцей, друге місце – школа №35, третє – приватна школа «АІСТ».

Їх нагородили грошовими преміями профспілки працівників освіти, які учасники передали на потреби на ЗСУ (...).

Екскурсивод та волонтер з Мукачева Максим Адаменко зібрав понад 160 тис. на ЗСУ (Мукачево).

За три завершальні місяці 2023 року за допомогою проекту #ВечірняЗаДонат, екскурсії в вечірньому замку Паланок вдалося зібрати донатів на суму 161 630 грн.

Загалом відбулося 26 екскурсій, усі кошти з яких спрямовувались на закупівлю потрібних речей і обладнання мукачівцям в ЗСУ.

Екскурсивод з Мукачева вирішив об'єднати силу своєї професії та любові до України, збираючи кошти на екскурсії у замку Паланок для наших захисників. Його вчинок став прикладом того, як кожна професія може мати важливий внесок у підтримку нації (...).

Співає і збирає кошти: 9-ти річна дівчинка передала ЗСУ понад 50 тисяч гривень (Великий Київ).

Після евакуації з Бучі родина Сулімовських проживала в Ужгороді, саме там Даша і надихнулась іншими дітьми для допомоги ЗСУ.

Про маленьку волонтерку з великим серцем розповіли в Бучанській міськраді.

Мова йде про Дашу Сулімовську, яка назбирала для ЗСУ вже понад 50 тисяч гривень. Свою музичну кар'єру дівчинка розпочала ще 5 років тому. Після евакуації з Бучі родина Сулімовських проживала в Ужгороді.

Нині дівчинка разом з сім'єю допомагають нашим Захисникам у різних напрямках. Даша грає на флейті, молодша сестра малює, а батьки збирають гуманітарні бокси для ЗСУ.

Українці за два дні зібрали 21 мільйон для дітей із села Гроза, чийх батьків убили росіяни ([Укрінформ](#)).

Українці за два дні пожертвували 1 млн грн для дітей із села Гроза, що на Харківщині, які внаслідок ракетного удару військ РФ стали сиротами.

Журналістка каналу ICTV Тетяна Доцяк, яка оголосила збір:

Друзі, ви зробили диво! Ви зібрали мільйон на дітей з Грози! Мільйон! Я мріяла зібрати дітям хоча б 140 тисяч, а тут мільйон!

Журналістка зазначила, що українці зібрали мільйон для дітей, у яких російська армія вбила маму або тата, або обох батьків.

«Ви неймовірні! Тільки уявіть собі що вони відчують коли дізнаються!.. Їх 14! Все поділимо порівну. Передамо безпечним способом», - поінформувала Доцяк, додавши, що збір триватиме до 2 січня. Кошти можна переказати сюди.

У чернівецькій гімназії виготовили і відправили на фронт майже 50 тисяч окопних свічок ([Молодий Буковинець](#)).

Майже 50 тисяч окопних свічок відправили на фронт із Чернівецької гімназії №16.

Їх у співпраці з волонтером Костянтиним Сінковським продовжують робити й зараз. Тому дуже потрібна допомога - і матеріалами, і коштами.

«Війна в Україні триває, наші бійці воюють і живуть в окопах, в умовах, які нам важко часто уявити. І маленькі окопні свічки так потрібні у побуті нашим воїнам! Тому у гімназії № 16, що у мікрорайоні Калічанка, навіть зараз, у час канікул, робота з виготовлення окопних свічок не припиняється», - йдеться у повідомленні управління освіти Чернівецької міської ради.

Ці свічки роблять у різних закладах освіти Чернівецької громади - ліцейх, гімназіях, дитячих садочках, позашкільних закладах.

Від вересня минулого року з гімназії відправили на фронт майже 50 тисяч окопних свічок. Зараз свічки приходять робити працівники закладу, батьки дітей, волонтери.

Багато хто - і дорослі, і діти, - приносять у гімназію свої донати на парафін, а воїн і волонтер Костянтин розповідає, як і для чого ці свічки використовують воїни.

Поліцейський з Вінниччини виготовив 20 буржуйок та 1500 окопних свічок для захисників ([Укрінформ](#)).

Ювенальний поліцейський капітан Сергій Хрущ з селища Муровані Курилівці, що на Вінниччині, виготовив 20 буржуйок та 1,5 тис. окопних свічок для захисників.

Капітан поліції Сергій Хрущ:

Я написав оголошення, що потрібен матеріал для виготовлення буржуйок і люди почали приєднуватись. Зараз це моє волонтерство, тому що в мене є основна робота, однак це і мій обов'язок.

На виготовлення однієї буржуйки правоохоронець-волонтер витрачає пів доби. Працює вечорами та у вихідні, позаяк у будні працює ювенальним поліцейським. Йому допомагають друзі, волонтери, дружина та син.

В Управлінні поліції Вінницької області Укрінформу розповіли, що Хрущ та його помічники виготовили для фронту вже 20 буржуйок і 1,5 тис. окопних свічок.

Хмельницький передав на фронт майже 300 FPV-дронів ([Укрінформ](#)).

Міський голова Хмельницького Олександр Симчишин:

Ще майже 300 FPV-дронів передали для наших Сил оборони. Вартість цих дронів – майже 4 млн грн. Дякую платникам податків за те, що сумлінно наповнюють бюджет і ми маємо змогу розподіляти ці кошти на військо.

За його словами, раніше місто вже передало Силам оборони майже 1300 FPV-дронів.

У першому кварталі цього року в Хмельницькому планують придбати ще до 2000 FPV-дронів різних типів і модифікацій.

Зірка іспанського футболу Артем Довбик допомагає кільком бригадам ЗСУ ([Телеканал «Дім»](#)).

Зірка одного з лідерів чемпіонату Іспанії клубу «Жирона» 26-річний український футболіст Артем Довбик допомагає кільком бригадам ЗСУ.

Заступник командира 118 бригади ТРО Руслан Батир:

Артем Довбик та його агент Олексій Люндовський постійно забезпечують нашу бригаду fpv-дронами, квадрокоптерами, автомобілями, генераторами та всім необхідним. І Артем, і його батько та агент — дуже скромні люди, які ніколи не афішували свою допомогу, але вона надходить нам давно і у великих об'ємах.

На Чернігівщині батьки загиблого воїна придбали військовим дві автівки ([Укрінформ](#)).

Батьки загиблого на війні Олега Солдата придбали для воїнів 95 десантно-штурмової бригади два автомобілі.

«Наталія Іванівна та Олексій Григорович Солдати із села Велика Загорівка в пам'ять про загиблого сина Олега Солдата на отримані виплати купили та передали військовим 2 автомобілі для 95 ДШБ, які відтепер служитимуть українським захисникам та допомагатимуть їм у боротьбі із ворогом», - йдеться в повідомленні сайту «Нежатин».

Олег Солдат загинув 4 серпня 2022 року в Донецькій області. Йому було 28 років.

У Херсоні протягом минулого 2023 року волонтери приготували понад 130 тисяч паляниць ([Інтент](#)).

Представниця громадської організації «Справа громад» Оксана Погомій поділилася інформацією, що за минулий рік їхній колектив здійснив випікання понад 130 тисяч паляниць. Цю кількість, якщо розмістити їх на столі, становить вражаючу довжину у 8125 метрів. Оксана також зауважила, що це величезне число паляниць еквівалентне відстані від Херсона до Олешок.

«За попередній рік ми: випекли більше 130 тисяч паляниць. Якщо викласти їх всі на стіл, то він буде довжиною 8125 метрів!!! Ого! З Херсона до Олешок!» - написала волонтерка.

Також волонтери сплели понад 16800 квадратних метрів маскувальних сіток, прийняли, розвантажили й роздали понад 600 тонн гуманітарної допомоги, зібрали 346 тисяч гривень донатів - і це тільки в лотерею.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

Німці не бачать кінця війні в Україні у 2024 році – опитування ([Європейська правда](#)).

Переважна більшість німців не очікує припинення війни РФ проти України в 2024 році.

Це впливає з оприлюднених 1 січня результатів опитування, проведеного соціологічним інститутом YouGov на замовлення інформаційного агентства dra.

70% жителів Німеччини вважають малоімовірним, що війна завершиться до кінця року.

Протилежної думки дотримуються лише 15% респондентів.

Надій на завершення бойових дій у Секторі Гази в німців дещо більше, але в їхнє припинення у 2024 році більшість (52 відсотки) не вірить. Встановлення миру вважають імовірним 32%, тоді як 16% не мають певної думки.

Опитування провели онлайн 15-19 грудня серед 2092 респондентів. Воно вважається репрезентативним для повнолітніх німців.

Польський шахіст Дуда відмовився тиснути руку росіянину, який підтримав війну ([Цензор.НЕТ](#)).

Польський шахіст Ян-Кшиштоф Дуда під час Чемпіонату світу з шахів відмовився потиснути руку представнику РФ Денису Хісматуліну, який підтримав вторгнення в Україну.

З'ясувалося, що Хісматулін активно підтримує війну проти України та вторгнення російських окупантів. Російський шахіст простяг руку Дуді, що сидить за шахівницею, проте поляк відкинув рукостискання і показав, що не хоче торкатися представника РФ.

У Німеччині побільшало тих, хто вважає територіальні поступки України передумовою припинення війни, - опитування ([Цензор.НЕТ](#)).

У Німеччині серед громадян спостерігається тенденція до послаблення підтримки України.

Про це свідчать результати соціологічного опитування Deutschlandtrend, проведеного інститутом Infratest dimap на замовлення суспільно-правового телеканалу ARD.

Так, 41 відсоток респондентів вважають нинішній рівень фінансової підтримки України з боку Німеччини занадто великим. Це - на 21 відсоток більше порівняно з показниками за квітень 2022 року, зазначають дослідники. Як припускають автори дослідження, до зростання скептичного ставлення

німців в цьому питанні призвели зтяжний характер війни Росії проти України та неабиякі бюджетні проблеми в самій ФРН.

Крім того, 80 відсотків опитаних сумніваються, що Німеччина та інші держави ЄС зможуть компенсувати будь-яку нестачу американської допомоги Україні.

Так само дедалі менше жителів Німеччини вважають, що війна в Україні може завершитися протягом року. Як показало опитування, нині до таких оптимістів відносять себе лише 9 відсотків респондентів, що значно менше, ніж весною 2023 року. Автори дослідження не виключають, що такий показник - реакція на невдалий український контрнаступ, який не виправдав очікувань.

Крім того, впродовж дев'яти місяців істотно побільшало німців, які називають територіальні поступки України на користь Росії передумовою завершення війни - нині таких 44 відсотки опитаних. Попри це, переважна більшість населення Німеччини все одно досі вважає, що саме Україна має вирішувати, коли розпочинати перемовини з РФ.

Проведене опитування показало, що німці дещо обережніше, ніж ще нещодавно, ставляться до довгострокового членства України в ЄС. Якщо у лютому минулого року таких було 58 відсотків, то зараз прихильників членства України в спільноті поменшало до 53 відсотків.

Рівень підтримки довгострокового членства України в НАТО також знижується - зараз його підтримує менше ніж кожен другий німець, тобто 44 відсотки, а це на 7 відсотків менше, порівняно з попереднім показником, констатують соціологи.

Утім, показово, що загалом жителі Німеччини займають в основному таку ж позицію в питанні політики Німеччини щодо України, як і нещодавно. Щоправда, в останні місяці знову спостерігалось зростання числа прихильників більш комплексного надання Україні військової техніки - таких 21 відсоток, що на 7 відсотків більше за попереднє дослідження. Однак кількість тих, для кого постачання німецької зброї заходить занадто далеко, досі значно більша і становить добру третину та залишається практично незмінною порівняно з минулим літом.

На запитання про ставлення до санкцій проти Росії, четверо з десяти опитаних респондентів, або 43 відсотки відповіли, що санкційні обмеження проти Москви потрібно розширювати. Тут прихильників посилення санкційного курсу проти РФ побільшало на один відсоток. Щодо дипломатичних зусиль Німеччини задля припинення війни в Україні, то 51 відсоток опитаних німців вважає їх недостатніми, що на чотири відсотки менше порівняно з червнем 2023 року. Тож у цих двох аспектах суспільна думка залишається відносно стабільною, виснували автори соціологічного дослідження.

Сицилійський співак випустив пісню українською й італійською мовами (Укрінформ).

Сицилійський співак Альфонсо Москато випустив пісню про відродження життя на руїнах українською й італійською мовами.

Пісня «L'enigma-Загадка» була створена у співавторстві з українкою Ольгою Єрмак – фахівчицею з музичного бізнесу, відомою в поетичних колах як «Мідна». Жінка переїхала до сицилійського міста Палермо через війну.

Звучить композиція як драматична історія кохання, що розгортається в умовах, несумісних із романтикою. Попри ліричність сюжету, вона має глибоке метафоричне підґрунтя та говорить про загадку життя, що відроджується на руїнах.

Раніше Москато ніколи не чув української мови.

Усі кошти від прослуховувань будуть передані до фонду «Голоси дітей», що опікується українськими дітьми, які постраждали від війни.

Пісня доступна на Bandcamp й інших музичних платформах.

У Римі відмовились від святкування у відреставрованій базиліці через путінського спонсора (Укрінформ).

Влада Риму скасувала офіційне святкування з нагоди завершення реставрації базиліки Ульпія в центрі міста, оскільки її спонсором виступав путінський олігарх Алішер Усманов.

Реставрація базиліки Ульпія в центрі Риму, яка була побудована майже 2000 років тому за часів імператора Траяна, завершилися після трьох років робіт. Ця базиліка розміром 60 на 180 метрів є однією з найбільших будівель у старому Римі. Споруда, яка має три входи, збереглася лише в руїнах.

«Спонсором робіт виступив російський олігарх і друг Путіна Алішер Усманов, який пожертвував на реставрацію 1,5 млн євро. Ім'я Усманова стоїть на табличці під колоною Траяна як мецената, який зробив реставрацію можливою. Це викликало збентеження у муніципалітеті Риму. Римська щоденна газета "La Repubblica" повідомила в четвер, що офіційне святкування з нагоди завершення реставрації було скасовано через суперечливого спонсора», - йдеться у повідомленні МКІП.

У Польщі іноземними політиками року найчастіше називали Байдена та Зеленського (Укрінформ).

Іноземними політиками 2023 року, на думку громадян Польщі, є президент США Джо Байден й український лідер Володимир Зеленський.

Про це йдеться в опитуванні Центру досліджень громадської думки (CBOS), проведеному в Польщі наприкінці минулого року.

Байдена іноземним політиком року назвали 15% респондентів у Польщі, а Зеленського – 11%. Інші зарубіжні політики не набрали більше 1-2% голосів.

Опитування CBOS було проведено з 28 листопада по 12 грудня минулого року змішаним методом на вибірці 961 дорослого поляка.

Мер італійської Модени запевнив, що не підтримує проведення виставки про «розквіт» Маріуполя в окупації ([Цензор.НЕТ](#)).

В італійській Модені 20 січня 2024 року планують провести пропагандистський захід про «розквіт» тимчасово окупованого Маріуполя.

Мер міста Модена Джан Карло Музареллі:

Муніципалітет Модени жодним чином не підтримує ініціативи, які пропонують проросійську інтерпретацію поточного конфлікту в Україні, який виник, я хочу ще раз повторити, із вторгненням Росії 2022 року. Немає жодного патронату з боку муніципалітету та жодної форми підтримки, тим більше економічної, для цієї події.

Мер Модени додав, що муніципалітет приймає українських біженців та разом із багатьма об'єднаннями допомагає ініціативам на користь миру.

Експертні оцінки

(Українське Радіо)

Військовий експерт Антон Міхненко:

Росія постійно змінює свою тактику і стратегію ведення бойових дій. Вони намагаються проломити нашу систему протиповітряної оборони і досягти власних цілей. Це ключова задача. Безперечно, щоразу відбувається певна еволюція того, на які цілі вони орієнтуються. Свого часу вони орієнтувалися на енергетичну систему, на підприємства ОПК, на деякі інфраструктурні об'єкти. Останнім часом вони активізували свої зусилля на нанесенні ударів по важливих об'єктах оборонно-промислового комплексу. Це за даними британської розвідки. Чому для РФ важлива саме ця ціль? Вони прекрасно розуміють, що наш ОПК набирає обертів. Вони бачать, що підприємства наші працюють, з'являється техніка, відновлюється. А це свідчення того, що наш ОПК працює. Він складається з державного і приватного сегментів. І кожен на власному напрямку намагається нарощувати виробництво, щоб постачати озброєння і військову техніку для наших військ.

Інформація про більшість підприємств зараз прихована. Але деяка інформація в росіян є. В них також є агентурна розвідка, вони намагаються шукати і здобувати дані про розташування підприємств. Але навіть якщо ми засекретимо, то це не панацея «від усіх хвороб». Зараз підприємства використовують інші підходи. Вони засекречують своє місцезнаходження. Але вони і «розпорошують» об'єкти власного підприємства, виробництва можуть бути розкидані майже по всій території України. Це один шлях. Інший шлях – підприємства державного і приватного сектору поміняли свої місця дислокації, які були на початку повномасштабного вторгнення. Зараз вони в інших місцях дислокуються. Це теж вводить в оману противника. Йому доводиться кидати велику кількість ресурсів, щоб знайти їх. Та, нашим підприємствам теж важко. Є певні виклики стосовно передислокації деяких виробничих потужностей. Бо є станки, які важко перевезти. Це побутові речі, але певні виклики існують і для нашого ОПК. Тому, така протидія буде тривати постійно. Росія прекрасно розуміє, що поки наш ОПК функціонує, забезпечує власним озброєнням і відновлення техніки від партнерів, ми можемо чинити потужний опір.

(...). Перевага (розміщення оборонного підприємства за кордоном, – ред.) ключова в тому, що ми можемо використовувати оборонні потужності наших партнерів за межами країни. Російська Федерація стріляти по цих об'єктах точно не буде, адже це викличе відповідну реакцію з боку НАТО. Це агресія проти НАТО і наступним кроком може бути втягування безпосередньо НАТО в війну проти РФ. Росія цього не хоче і вона не буде

застосовувати це озброєння по об'єктах на території наших партнерів. Другий момент. Наші оборонні потужності не всі ще пристосувалися до відновлення тих чи інших зразків військової техніки. Тобто ми ще не до кінця знаємо, як відновлювати «Леопарди» і інші зразки. Тому використання потужностей наших партнерів – це певний здобуток. В чому мінус? Мінус – це логістика. Бо відновити танк, наприклад, в країнах Балтії буде набагато довше по часу, ніж на території України. Це, звичайно, впливає на хід бойових дій, десь є уповільнення, десь важко тримати оборону. Мінуси є.

(...). Росія постійно намагатиметься вишукувати підприємства, які залучені до виконання оборонних замовлень. Це важлива для них ціль. Адже поки підприємства ОПК працюють, ми можемо чинити супротив. І вони це прекрасно розуміють. Тут важливим моментом є посилення системи протиповітряної оборони. Використання якомога більше засобів ППО унеможливить такі ракетні удари. Вони будуть продовжуватись, РФ не зупиниться. Тому нам важливо посилювати ППО.

(...). Супутникова розвідка взагалі достатньо широка. Вона може дивитися на об'єкти на поверхні Землі в різних частотних діапазонах. Не лише у візуальному, а в тепловому і в інших частотних діапазонах. Тобто ми зі свого боку не можемо нічого зробити, щоб завадити противнику спостерігати за поверхнею Землі. В них є арсенал супутникового угруповання, який дозволяє їм моніторити постійно територію України і видивлятися, що там є. Як ми можемо завадити? Тут складно сказати. Тому що там є супутники різного частотного діапазону, і вони можуть побачити практично все, якщо захочуть.

На сьогодні в нас такого озброєння немає, щоб знищувати супутники. Є різні підходи. За часів «холодної війни» США мали програму, яка передбачала, зокрема, знищення супутникового угруповання противника. Потім її призупинили і ці питання не розглядалися. Зараз вони дивляться трішки на це по-іншому. Є питання кіберзахисту. Тобто можливо проводити певні атаки кібернетичного характеру, які можуть вводити в оману супутникове угруповання. Або збивати з пантелику супутники. Але насправді це дуже складно. Ми ж бачимо, що РФ намагається завадити нам в питанні комунікації через Starlink. Їм це не вдається. Хоча в них теж є потужні засоби. І ми досі ефективно використовуємо Starlink для організації комунікацій між підрозділами. Тобто питання з супутниками складне і їм не просто так протидіяти.

(...) процес співпраці українських підприємств ОПК і влади з іноземними підприємствами триває. До нас приїжджали представники різних компаній, з Франції, з Німеччини. Україна їздила в США нещодавно, проводився великий форум у Вашингтоні. Тобто ця співпраця набирає обертів. Якщо казати безпосередньо про умови, то мають бути створені пільги стосовно розгортання таких виробничих потужностей на території України. Мають бути, умовно, певні економічні зони, де може бути менше,

наприклад, оподаткування для підприємств, які виготовляють продукцію для оборони. Це один з моментів. Інший момент. Ми маємо демонструвати нашим партнерам в Європі і США, що побудоване в Україні озброєння пройде бойове хрещення. Воно надасть потім можливість підприємствам закордоном експортувати цю продукцію в інші регіони світу. Тобто це їхній потенціал для розкриття в подальшому. Наступний момент. Коли ми будемо поєднувати іноземну військову техніку з нашою, а певні проекти вже є, то це поєднання створює новий зразок, який апробується в ході бойових дій. І їх можна експортувати в інші країни. Тобто це демонстрація нашим партнерам можливості витіснити РФ з її сталих ринків озброєння. І це теж може бути цікаво для наших партнерів за кордоном.

Зараз є кілька проєктів щодо систем протиповітряної оборони. Наприклад, комплекс «Бук» і його модернізація. Йдеться про шасі ще радянського виробництва і ракети вже американського виробництва. Це один з маленьких прикладів, який можна показувати світу. Крім ракетного озброєння, в нас є певний досвід використання БПЛА. Він набагато кращий, ніж в багатьох європейських країнах. І повірте, їм це цікаво, вони дивляться, роблять висновки. Це цікавий процес для обох сторін

Зараз всі процеси відбуваються достатньо швидко. Я не думаю, що для цього потрібно 5-10 років. Ми маємо як позитивний, так і негативний досвід. Наприклад, розгортання заводу «Байкар» в Україні – тривалий процес. Він починався ще до початку повномасштабного вторгнення і досі триває. Але я бачу, що певні висновки робляться. І якщо казати про терміни, то я не думаю, що розгортання виробництва і початок випуску того чи іншого озброєння може тривати більш ніж півтора-два роки. Але якщо це виробництво з нуля, то його потрібно розгорнути, масштабувати, налагодити логістику. Це непростий шлях, але по ньому потрібно рухатись і ці рухи вже відбуваються.

[\(Українське Радіо\)](#)

Військовий експерт Олексій Гетьман:

Так прописано в бойових статутах майже всіх країн НАТО: щоб уникнути ракетних атак від будь-якого ворога, треба не зосереджуватися на перехопленні повітряних цілей, вже коли вони стартували, а нищити їх до старту на місці їхнього базування. Подивимося, може вони будуть діяти так щодо нас, як прописано в їхніх статутах.

(...). Є інформація про те, що 10 січня буде Радбез ООН збиратися і будуть розглядатися питання постачання Іраном балістичних ракет для Російської Федерації. Є інформація, що постачали не тільки ракети, а й пускові установки до них. Бо кожна ракета має бути запущена зі специфічної для неї пускової платформи. Якщо це так, то крім снарядів, які у великій кількості КНДР передає Росії, вона ще буде передавати ракети. Там (у районі Кореїнського півострова – ред.) взагалі ситуація загострюється. Сьогодні вночі були обстріли. Там частину людей евакуювали з Південної Кореї.

Цілком можливо, що може відбутися чергова корейська війна. Бо Кім Чен Ин (лідер Північної Кореї – ред.) казав, що треба готуватися якнайшвидше до бойових дій. Російська Федерація роздмухує пожежу війни по всьому світу. Тому які будуть ухвалені рішення в ООН – я не знаю. Що вони можуть зробити? Це вже починає дратувати. Ухвалюють рішення, «засудять», будуть «схвильовані»... Для того, щоб зупинити Росію та її бажання розв'язати війну по всьому світу, треба знищувати російську армію і російський військово-промисловий комплекс. Фізично знищувати, а не санкціями. Потроху до цього доходить. У деяких країнах розуміння того, що відбувається – вже є. Хотілося би, щоб дійшло трохи раніше.

Після низки масованих ракетних атак на українські міста і села напередодні та в перші дні Нового року європейські лідери розпочали закликати надати Україні більше зброї, зокрема і далекобійної. Збирається Рада Україна-НАТО, щоби обговорити питання щодо масованих атак по Україні. Ми бачимо, як довго вони всі розгойдуються там. Ну такі вже аргументи російська сторона надає для ухвалення того рішення! Але все одно, бачите, певна затримка відбувається. Хочеться вірити, що ті обстріли і 29 грудня, і 2 січня вже нарешті дадуть можливість усвідомити і ухвалити рішення нашим партнером, що нам потрібно не тільки перехоплювати російські ракети, які вже летять по нашій території, а й атакувати місця їхнього запуску. Так прописано, наприклад, в бойових статутах майже всіх країн НАТО: щоб уникнути якихось ракетних атак від будь-якого ворога, треба не зосереджуватися на перехопленні повітряних цілей в повітрі, вже коли вони стартували, а нищити їх до старту на місці їхнього базування, на місці їхнього складування. Подивимося, може вони будуть діяти так щодо нас, як прописано в їхніх бойових статутах.

(...). Я думаю що (на Раді Україна-НАТО, – ред.) рішення буде ухвалено на рівні країн-партнерів усе ж таки. Бо немає, наприклад, військ НАТО. Є блок НАТО і в нього входять певні країни. Швидше за все ця нарада між нами і країнами НАТО буде використовуватися, як майданчик для того, щоб там ухвалювати якісь спільні рішення, а домовленості безпосередньо будуть вестися з Німеччиною, Францією, Великобританією, зі США. Особливо зараз цікавить питання з Німеччиною саме про «тауруси», які нам вкрай потрібні, щоб знищити, по-перше, Керченський міст, через який дуже багато підвозиться всього, що необхідно південному угрупованню росіян. І щоб нищити ті платформи, ті місця, з яких нас атакують. Довго вже тривають розмови щодо зняття заборони атакувати зброєю наших партнерів по території РФ. А насправді це потенційні атаки по військових об'єктах, особливо по пускових установках російських ракет. Начебто таку заборону з нас можуть зняти. Тоді, я думаю, що масовані ракетні атаки з боку російських агресорів стануть неможливими.

Але в Німеччині дуже довго працює російська пропаганда, працюють деякі російські телеканали. І ставлення багатьох німців – поки що

щонайменше половини – до російсько-української війни не можна сказати, що не на боці нашої країни. Але передача нам певного озброєння для багатьох німців неприпустима. Вони вважають, що таким чином вони можуть загострити конфлікт, що відбудеться ескавація чи війна може перекинутися на територію Німеччини. Інформаційна складова війни не менш важлива, ніж ц гібридній війні чи ніж безпосередньо бойові дії на лінії фронту. Давайте пригадаємо, як у Білорусь були поставлені російські ракети "Іскандер" і що вони могли долетіти до певних частин території Німеччини. І це вплинуло на свідомість німців і на підтримку нашої країни. І бачите – досі вони вагаються. А влада Німеччини стежить за настроями своїх громадян і вони не можуть сильно суперечити їхнім побажанням. Нам треба переконувати громадян Німеччини. Для цього треба працювати нашими інформаційним військам, щоби думка всередині Німеччини змінилася в бік більшої підтримки нашої країни.

(Українська правда)

Аналітик Стокгольмського центру східноєвропейських досліджень (SCEEUS) Андреас Умланд:

Під кінець десятого року війни в Україні результати нападу Москви на нібито «братній народ» росіян для Кремля неоднозначні. З одного боку, Росія зазнала іміджевої катастрофи як імовірна військова наддержава. Війна 2022 року стала міжнародною ганьбою для російського керівництва, генштабу та ВПК.

Кампанія Москви в Україні також призвела до втрати західних партнерів, ринків та інвесторів. Ці та інші невдачі матимуть для Росії далекосяжні регіональні, геополітичні, економічні та, можливо, внутрішньополітичні наслідки.

З іншого боку, існує низка частково ігнорованих, частково недооцінених результатів російської агресії проти України, що послаблюють міжнародний порядок і Захід.

Широкомасштабне вторгнення Росії 24 лютого 2022 року, щоправда, призвело до часткової консолідації Заходу. НАТО і ЄС зблизилися з огляду на російську ескалацию. Західна інтеграція не тільки України, а й Молдови та Грузії зробила великий крок уперед, коли вони отримали статус кандидатів у члени ЄС у 2022–2023 роках.

Незважаючи на такі позитивні наслідки східноєвропейського протистояння, глобальний політичний збиток, що його завдала російська війна, величезний. Хоча це не було головною метою Кремля, можна припустити, що ці вторинні ефекти відповідають інтересам Москви.

Нинішні та потенційні майбутні ревізійні актори по всьому світу виграють від підризу Росією міжнародного права й порядку.

Атака Росії на систему світової безпеки послаблює Захід і міжнародні організації. Тим самим вона посилює – принаймні в кремлівських

розрахунках із нульовою сумою – саму Москву, її антизахідних союзників та інших ревізіоністських гравців у всьому світі.

Крім руйнування України, авантюра Росії – найбільший удар по глобальній стабільності після закінчення Другої світової війни.

З 1945 року у світі відбулося ще кілька трагічних воєн з частково настільки ж високими цифрами жертв. Однак війна Росії проти України з 2014 року, а особливо з 2022 року, за сукупністю своїх характеристик має нову якість.

По-перше, у 2014 році Росія без провокацій напала на досі мирну країну. Поворот у внутрішній і зовнішній політиці України 2014 року був набагато менш драматичним, ніж це змальовують Росія та її закордонні апологети.

Угода про асоціацію ЄС з Україною 2014 року не суперечила чинному на той час договору про вільну торгівлю Росії з Україною. Політика України щодо етнічних російських меншин залишалася толерантною після Євромайдану і стала більш жорсткою тільки в результаті війни. Український правий екстремізм був тоді і сьогодні все ще слабкий за європейськими мірками.

Довгоочікуваний вступ України до НАТО не відбувся 2014 року і сьогодні, на тлі проблем вступу до альянсу Швеції, залишається віддаленою перспективою.

За логікою цієї популярної апології поведінки Путіна Росія давно повинна була вивести свої війська з Республіки Молдова, оскільки з 1994 року Молдова офіційно є позаблоковою країною. Проте Москва протягом 30 років зі своєю активною військовою та економічною підтримкою зберігає на молдавській території невизнаного придністровського сателіта.

І навпаки, за логікою апологетів російської війни, Москва мала напасти на Фінляндію у відповідь на її заяву на вступ до НАТО у 2022 році. Після того як намір Гельсінкі було оприлюднено, можна було передбачити, що НАТО задовольнить запит Фінляндії набагато раніше, ніж одночасну заяву України про вступ. Російсько-фінський кордон не такий довгий, як російсько-український. Проте він також протяжний і майже подвоїв загальний кордон між Росією і НАТО у 2022 році.

Крім того, приєднання Фінляндії поставило рідне місто Путіна Санкт-Петербург у хитке становище. Друга російська столиця тепер у безпосередній близькості від НАТО як із заходу, з боку Естонії, так і з півночі, з боку Фінляндії. Це нове геополітичне положення Санкт-Петербурга зробило вступ Фінляндії до НАТО більш тривожним стратегічним питанням для Росії, ніж майбутній вступ України до НАТО.

Проте, крім деякого шуму, ніякої істотної реакції Росії на заяву і вступ Фінляндії до НАТО не було. За останні два роки Росія вивела свої війська із Західного і Північного військових округів у близькості російсько-фінського

кордону, незважаючи на вступ і членство Фінляндії в Північноатлантичному альянсі.

По-друге, російське вторгнення і в 2014, і в 2022 році було спрямоване не тільки на тимчасову окупацію завойованих територій. Воно призвело до їхньої – з точки зору Росії – остаточної та повної анексії, спочатку українського Криму, а потім ще чотирьох областей на південному сході материкової України.

Така неприхована війна за розширення власної державної території за рахунок міжнародно визнаної сусідньої країни не є унікальною, але стала незвичною зовнішньою авантюрою після 1945 року.

По-третє, російське вторгнення з 2022 року – це війна не тільки експансії, а й знищення. Вона спрямована на ліквідацію України як незалежної держави та викорінення української нації як культурної спільноти, окремої від Росії.

(...). Цей геноцидальний підхід також не є унікальним, навіть після 1945 року. Однак у такому вигляді він ніколи не практикувався жодним постійним членом Ради Безпеки ООН за межами своєї території.

З цим пов'язана четверта особливість війни – цілеспрямоване використання Росією місця в Раді Безпеки ООН, успадкованого від Радянського Союзу у 1991 році, для дипломатичного супроводу війни на знищення та політичного забезпечення територіального розширення.

За допомогою такого підходу Росія з 2014 року перевернула з ніг на голову початкову функцію ООН. Створена колись для захисту міжнародного права і, зокрема, державних кордонів, цілісності та суверенітету, Організація Об'єднаних Націй у руках Росії перетворилася на інструмент експансії.

Цікаво, що Україна як колишня радянська республіка була одним із засновників ООН 1945 року, а попередниця нинішньої Росії, так звана Російська Радянська Федеративна Соціалістична Республіка (РРФСР) – ні. Проте держава-наступниця РРФСР, Російська Федерація, яка вступила в ООН наприкінці 1991 року, сьогодні офіційно містить у собі п'ять насильно анексованих регіонів однієї з республік-засновників ООН.

На цьому тлі не дивно, що Росія піддала Київ бомбардуванню наприкінці квітня 2022 року, коли в місті перебував генеральний секретар ООН Антоніу Гутерріш. Йому довелося ховатися в київському бомбосховищі від ракет, випущених постійним членом Ради Безпеки ООН і націлених на об'єкти, які перебували в безпосередній близькості від Гутерріша.

Найбільш далекосяжні наслідки поведінки Москви для світової системи безпеки пов'язані з п'ятою особливістю – ядерним аспектом експансіоністської війни Росії проти України.

Поведінка всіх учасників цього протистояння визначається наявністю в Росії та відсутністю в Україні ядерної зброї, а також інших видів зброї масового знищення. Україна, Захід і решта світу прораховують свої дії та

сигнали з огляду на відверті погрози Москви застосувати ядерну зброю і нездатність Києва зробити те ж саме.

Найскандальніший аспект цієї констеляції полягає в тому, що Договір про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ), чинний з 1970 року, дозволяє Росії володіти ядерною зброєю, але забороняє Україні набувати або створювати її.

Подібно до парадоксального ефекту від місця Росії в Раді Безпеки ООН, Москва перевернула сенс ДНЯЗ з ніг на голову. Задумане як інструмент підтримання миру, послідовне виконання ДНЯЗ у контексті поведінки Росії щодо неядерної держави сьогодні допомагає вести експансіоністську війну.

Як і у випадку з членством УРСР в ООН з 1945 року, існує й історичний курйоз щодо режиму нерозповсюдження. Після здобуття незалежності в 1991 році Україна на короткий час стала володаркою третього за величиною арсеналу ядерної зброї після Росії та США. На той час Україна володіла більшою кількістю атомних боеголовок, ніж три інші офіційні ядерні держави – Великобританія, Франція і Китай – разом узяті.

Однак у середині 1990-х років Київ не тільки погодився знищити свої так чи інакше непридатні до використання міжконтинентальні ракети. В обмін на сумнозвісний Будапештський меморандум 1994 року Україну також переконали ліквідувати або передати Росії всі придатні для використання у військових цілях атомні запаси, радіоактивні матеріали та ядерні технології, а також відповідні засоби доставки.

З 2022 року особливо трагікомічним аспектом цієї історії стало використання Росією деяких систем доставки, отриманих нею від України в 1990-х роках у рамках Будапештської угоди 1994 року, для знищення українських міст.

Своєю війною проти України з 2014 року та її ескалацією з 2022 року Росія похитнула не тільки ліберальний світовий порядок, а й загальну міжнародну систему.

Напад Росії спрямований не тільки проти української демократії, а й проти української державності, ідентичності та цілісності. Підривні наслідки такої поведінки постійного члена Ради Безпеки ООН та офіційної держави, що володіє ядерною зброєю відповідно до ДНЯЗ, посилюються лагідною або неефективною поведінкою решти членів Ради Безпеки, інших держав, що володіють ядерною зброєю, а також низки впливових західних країн, насамперед Німеччини.

Масштабні санкції, запроваджені Заходом проти Москви з 2022 року, ускладнили ведення воєнних дій у Росії та послабили її економіку. Однак досі вони не змогли кардинально стримувати Росію, не кажучи вже про припинення війни. Західні поставки зброї в Україну, як і раніше, мають нерішучий, обмежений і повільний характер. Вони не включають деякі найважливіші види озброєнь.

Війна Росії часто побічно, а іноді й безпосередньо зачіпає інтереси безпеки європейських та інших держав, крім України. Це стосується, наприклад, російських ракет, що літають поблизу українських атомних електростанцій, націлених на посольський квартал у Києві, або знищують українські зернові сховища.

Проте навіть сильні у військовому сенсі європейські держави, чия безпека перебуває під загрозою або знижується внаслідок російських військових дій, залишають захист своїх національних інтересів на українській території виключно Збройним силам України.

Міжнародна участь у наданні невійськової допомоги Україні також залишається незначною.

Сьогодні на Заході активно обговорюється питання про передачу Києву заморожених Москвою коштів, про покарання за масові порушення Росією прав людини на окупованих українських територіях або про репатріацію десятків тисяч депортованих українських дітей з Росії на батьківщину.

Однак практичних кроків, спрямованих на реалізацію цих і подібних благородних намірів, досі було мало.

Навпаки, розрив, що зростає, між публічною риторикою і політичною практикою створює враження, що ліберальний світопорядок – це міраж. Безумовно, Росія як відроджена імперія йде тупиковим шляхом і вийде з війни переможеною. Водночас Кремль домогся великих успіхів у руйнуванні післявоєнного світопорядку, що склався після 1945 року.

[\(Громадське радіо\)](#)

1 січня видання Forbes написало, що в Офісі Президента України «пропонують спростити процедуру бронювання від мобілізації для чоловіків, які отримують високі офіційні зарплати й сплачують більше податків». Зокрема йдеться про «автоматичне бронювання від мобілізації у разі, якщо фізособи сплачують мінімально визначену суму ПДФО на місяць». Поки йдеться про 6000 грн на місяць, що відповідає близько 33 400 грн окладу.

Ветеран російсько-української війни, екскомандир роти батальйону «Айдар» Євген Дикий:

Я дуже сподіваюся, що цей злив — це просто ворожа ІІСО. Я дуже сподіваюся, що це свідомий вкид з боку росіян, щоб нам було про що поговорити й понервуватися. Але якщо це дійсно серйозно обговорюють наші можновладці, то це вже не просто постріл собі в ногу, а постріл одразу в скроню, це самогубство. Проблема в тому, що це не просто самогубство влади, а самогубство влади разом з країною. До речі, в мене поки з незалежних джерел нема підтвердження, що це дійсно обговорюють десь в коридорах на Банковій. Тому поки припускаємо, що це може бути суто ворожа ІІСО. Варто послати сигнали владі: що б там насправді не було, варто всім вважати, що це просто ворожа ІІСО.

Бувають складні ідеї, коли є практична користь, але є й багато підводних каменів, недоліків. Тут же ідея, особливо в тому варіанті, якому сформулювали у Forbes, не несе жодної користі. Натомість вона несе смертельну небезпеку, вона аморальна. Ця ідея армії не дасть нічого, а тільки погіршить її якість. Виграти війну нам це не допоможе. Напали ж не на бідних українців та українок, а на усіх.

Коли в перші дні повномасштабного вторгнення йшли воювати переважно добровольці, то йшли разом і працівники заводів, і власники цих заводів. Йшли безробітні, і йшли айтивці, які заробляють, як 20-30 середньостатистичних українців. Усі абсолютно однаково йшли воювати, й зокрема на цьому наразі тримаються ЗСУ, в яких є дуже різні люди. Я, наприклад, знаю одну мінометну роту, в якій служать два доктори наук й три кандидати.

Не всіх мобілізованих треба відправляти на фронт — це однозначно. Взагалі далеко не вся армія — це бійці на «нулі». Бійці на «нулі» — це верхівка айсберга, а сам айсберг лишається в тилу й робить свою роботу. Армія — це величезний механізм.

В американських збройних силах, наприклад, на одного бійця, який виконує бойову задачу, є 11 інших військовослужбовців, які працюють у штабах тощо. У нас не таке співвідношення, під час війни ми собі цього не можемо дозволити, але троє-п'ятеро бійців забезпечують роботу того одного, хто в бою. Це ми говоримо про виконання різних функцій всередині армії, адже є ремонтні батальйони, логістичні підрозділи, ТЦК тощо. Все це хтось має робити. Зокрема для цього є нинішня градація: непридатний для служби, придатний повністю й обмежено придатний.

Мені, до речі, дуже не подобається норма у пропонованому законопроекті щодо мобілізації про те, щоб звести все тільки до придатних й непридатних. Проміжна категорія обмежено придатних дозволяє людину мобілізувати, але не дозволяє відправити її на фронт. А в нас дуже багато людей мають саме такий проміжний стан здоров'я.

Але зовсім інша річ — оборонні підприємства. Тут, мені здається, ми не маємо потреби направляти туди примусову робочу рабську силу. Ми можемо зробити набагато простіше, якщо просто буде гарантована бронь тим, хто працює на підприємствах, які виконують оборонне замовлення. Цього вистачить, туди побіжать люди самі. Але в такому разі підприємство вибиратиме, кого саме з цих людей воно візьме. Відповідно, це будуть достатньої якості працівники.

Якщо люди не зрозуміють, що мобілізація потрібна не армії, а власне тиловому суспільству, то закон щодо мобілізації може не спрацювати. Тоді, я думаю, це буде один з останніх законів, ухвалених в історії України, бо ця держава припинить своє існування у відносно короткій перспективі. Суспільство має розуміти, що 500 000 потрібних мобілізованих — це мінімалка. Щоб про це судити, не обов'язково бути працівником Генштабу,

достатньо в пресі поцікавитися, скільки мобілізують наші вороги, а далі зіставити два і два та отримати чотири, а не 28.

Ми не можемо воювати меншою кількістю бійців, аніж у нашого ворога. По-хорошому, нам треба було б створити над ним чисельну перевагу, адже поки однією з ключових переваг росіян є саме їхня чисельність на фронті. У казковому світі це можна було б компенсувати величезною технологічною перевагою. Якби в нас була така різниця з росіянами, як в американській армії з «Талібаном», тоді можна було б виставляти одного нашого бійця проти 20 їхніх. Але ні для кого не секрет, що ми з росіянами за технологіями на одному рівні. У нас зброя одного покоління, абсолютно одні й ті самі технологічні рішення. З цього витікає, що і бійців має бути, як мінімум, стільки ж.

До речі, як на мене, якщо ми розтягнемо призов півмільйона людей на рік, то це, з одного боку, полегшить роботу мобілізаційної системи. Людина з повісткою — це не солдат на фронті, між цими двома станами є проміжні ланки, які не проминеш. Мобілізаційній системі набрати за три-чотири місяці 500 000, і набрати ту саму кількість за рік — це дуже різне навантаження. Звичайно, набирати по 40-50 тисяч на місяць — це спокійно, але, як на мене, в такому разі ми точно не створюємо перевагу над ворогом. У такому разі я не бачу запасу, щоб нарешті демобілізувати тих, хто відвоював вже два роки. Півмільйона, розтягнуті на рік, — це число для підтримання боєздатності на нинішньому рівні.

Якщо ми все ж таки хочемо від нашої армії більше, то нам треба не за рік набрати півмільйона людей, а за три-чотири місяці. А далі можна набирати ще по 40-50 тисяч в спокійному режимі щомісяця.

Законопроект про мобілізацію запізнився більш ніж на рік. По-хорошому, діалог про це мав би звучати не зараз, а в жовтні 2022 року. До вересня 2022 зберігалась інтрига, чи піде Путін на велику мобілізацію, і того ж вересня Росія її почала. Ми якраз обговорювали, як саме вони її проводять, але це не наша справа. Ця мобілізація дала їм півмільйона людей тільки за 2022 рік, а потім ще півмільйона за 2023. І оце вже те, що нас стосується.

І якби ми це зробили минулої осені, прийняли цю реальність, тоді б змогли спокійно, з запасом часу, сидіти й детально пропрацьовувати, які закони нам для цього потрібні. Могли б спокійно, неквапливо їх ухвалювати й весь 2023 рік мобілізуватись. Ми замість цього вирішили повторити дуже невдалий досвід початку повномасштабного вторгнення, коли нас попереджали про небезпеку, а ми не вірили.

Додатки

Додаток 1

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №2/2024

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ПАВЛЕНКА Олега Миколайовича (посмертно) – лейтенанта

ПРОКОПЕНКА Володимира Володимировича (посмертно) – старшого лейтенанта

ПРОКОПЧУКА Ігоря Петровича (посмертно) – капітана

СТЕПАНЮКА Станіслава Юрійовича (посмертно) – молодшого лейтенанта

ТКАЧЕНКА Олександра Анатолійовича (посмертно) – капітана

ЧИКИДУ Максима Володимировича (посмертно) – лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

БЛИКА Сергія Олександровича (посмертно) – старшого солдата

ОЛІЙНИКА Анатолія Олександровича (посмертно) – старшого солдата

ТИЩЕНКА Олега Миколайовича – підполковника

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АНДРЮЩЕНКА Станіслава Володимировича (посмертно) – солдата

БАРАНОВА Олександра Сергійовича (посмертно) – солдата

БЕЗПАЛЬКА Олексія Миколайовича (посмертно) – сержанта

БЕРКЕЛЮ Юрія Володимировича (посмертно) – молодшого сержанта

БЄЛКІНА Романа Володимировича (посмертно) – солдата

БИСТРОВА Сергія Олександровича (посмертно) – солдата

БІТЕНЬКОВА Максима Сергійовича (посмертно) – солдата

БОНДАРЯ Андрія Миколайовича (посмертно) – молодшого сержанта

БОСОБРОДА Ярослава Володимировича (посмертно) – старшого сержанта

БРОВКА Ігоря Юрійовича (посмертно) – солдата

ВАСИЛІВСЬКОГО Богдана Олеговича (посмертно) – солдата

ВЕРЕТЬОННИКА Ігоря Олексійовича (посмертно) – старшого солдата

ВОЙЦЕХІВСЬКОГО Олександра Дмитровича (посмертно) – солдата

ГИРСЬКОГО Андрія Дмитровича (посмертно) – солдата

ГОНЧАРА Віктора Володимировича (посмертно) – молодшого сержанта

ГУРЖІЯ Миколу Юрійовича (посмертно) – сержанта

ДАХНА Олександра Михайловича (посмертно) – молодшого сержанта

ДЕРКАЧА Віталія Анатолійовича (посмертно) – старшого солдата

ДМИТРЕНКА Романа Івановича (посмертно) – солдата

ДМИТРИЄНКА Юрія Олександровича (померло) – солдата
ДМИТРУКА Андрія Васильовича (померло) – солдата
ДОЛГОВА Віталія Володимировича (померло) – солдата
ДРОНЯ Андрія Андрійовича (померло) – солдата
ДЬОМІНОВА Ігоря Сергійовича (померло) – солдата
ЖИРКА Костянтина Володимировича (померло) – солдата
ЖМУДА Володимира Романовича (померло) – солдата
ЗАКАРЛЮКУ Сергія Олександровича (померло) – солдата
ЗАЛУЖНОГО Андрія Олеговича (померло) – солдата
ЗУДІЛОВА Віктора Валерійовича (померло) – солдата
КАБАКА Олега Миколайовича (померло) – старшого солдата
КАМЄНЄВА Віктора Сергійовича (померло) – солдата
КВАСНИЦЮ Олександра Ярославовича (померло) – молодшого сержанта
КЛЮЧКА Олексія Андрійовича (померло) – солдата
КОВАЛЕНКА Юрія Олексійовича (померло) – молодшого сержанта
КОВАЛЬЧУКА В'ячеслава Віталійовича (померло) – солдата
КОНОНЧУКА Руслана Михайловича (померло) – старшого солдата
КОТНЮХА Миколу Ярославовича (померло) – солдата
КОЩАВСЬКОГО Сергія Миколайовича (померло) – солдата
КРЕМЕНЧУКА Дмитра Миколайовича – молодшого сержанта
КРУЛКОВСЬКОГО Віктора Олеговича – солдата
КУБИЦЬКОГО Андрія Ярославовича (померло) – солдата
КУЗНЕЦОВА Богдана Олександровича (померло) – солдата
ЛАЗАРЬОНКА Марка Юрійовича (померло) – молодшого сержанта
ЛУК'ЯНЕНКА Юрія Миколайовича (померло) – солдата
МАКОВСЬКОГО Олексія Юрійовича – старшого сержанта
МАЛЮКА Дмитра Вікторовича (померло) – солдата
МИГАЛЯ Леоніда Миколайовича (померло) – солдата
МІЛЯРА Ярослава Миколайовича (померло) – старшого сержанта
МОЙССЄВА Сергія Федоровича (померло) – молодшого сержанта
НАРОЖИЛЕНКА Дениса Вікторовича (померло) – солдата
ОВЧАРЕНКА Олександра Олеговича (померло) – старшого солдата
ОЛІЙНИКА Андрія Васильовича (померло) – старшого солдата
ОСТРОЖИНСЬКОГО Олексія Миколайовича (померло) – солдата
ОШАЙКА Валентина Петровича (померло) – старшого сержанта
ПАВЛІШЕНА Юрія Антоновича (померло) – солдата
ПАЛАЙДУ Андрія Володимировича (померло) – солдата
ПАЛАМАРЧУКА Юрія Івановича (померло) – молодшого сержанта
ПАШКОВСЬКОГО Володимира Вікторовича (померло) – солдата
ПІСКЛОВА Андрія Олеговича (померло) – старшого солдата
ПОПАДИНА Романа Вікторовича (померло) – солдата
ПОПКА Максима Вікторовича (померло) – молодшого сержанта
ПОПОВИЧА Василя Миколайовича (померло) – солдата

П'ЯТЕНКА Андрія Вікторовича (померло) – солдата
РУДЕНЬКОГО Сергія Анатолійовича (померло) – солдата
САВЧЕНКА Олександра Борисовича (померло) – старшого сержанта
САЛТАНОВА Євгена Юрійовича (померло) – старшого солдата
СЛИВУ Олега Анатолійовича (померло) – солдата
СЛОБОДЯНИКА Олександра Анатолійовича (померло) – солдата
СОЛОВ'Я Ігоря Станіславовича (померло) – солдата
СТАЙКУЦЮ Євгенія Петровича (померло) – сержанта
СТЕПАНЕНКА Степана Степановича (померло) – солдата
ТЕРТИЦЬКОГО Івана Віталійовича (померло) – солдата
ТИЩЕНКА Ігоря Васильовича (померло) – головного сержанта
ТРОХИМЧУКА Сергія Вікторовича (померло) – солдата
ФАХІРОВА Володимира Васильовича (померло) – сержанта
ФЕДЧЕНКА Віктора Михайловича (померло) – молодшого сержанта
ЦАРЕНКА Юдея Олександровича – старшого солдата
ЧЕРКАСОВА Сергія Васильовича (померло) – солдата
ЧОБАНУ Івана Степановича – капітана
ШВИДКОГО Михайла Олександровича (померло) – старшого солдата
ШЕВЧЕНКА Володимира Анатолійовича (померло) – сержанта
ШТУНДЕРА Антона Валерійовича – молодшого сержанта
ЩИГОЛЯ Ярослава Ігоровича (померло) – старшого солдата
ЯКІВЦЯ Олександра Анатолійовича (померло) – солдата
ЯРЕМЧУКА Олександра Вікторовича (померло) – солдата

Нагородити орденом Данила Галицького
КУНИКА Андрія Володимировича – майора

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
ГОНЧАРУКА Ігоря Андрійовича (померло) – старшого солдата
ЗІНЧЕНКА Руслана Васильовича (померло) – солдата
КОВАЛЯ Анатолія Володимировича (померло) – солдата
ПОЛЩУКА Андрія Георгійовича (померло) – солдата
СЕРДЮКА Леоніда Васильовича (померло) – солдата
ТАРАСЕНКА Владислава Ігоровича – солдата

Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
БІЛОУСА Дмитра Вікторовича – солдата
КОВАЛЕНКА Олександра Івановича – солдата
СІКОРСЬКОГО Станіслава Миколайовича – молодшого сержанта
СКУРАТОВА Андрія Валентиновича – солдата
СТАВИЦЬКОГО Романа Вікторовича – солдата
ТИМЧЕНКА Олександра Олексійовича – молодшого сержанта
ТРОХИМЧУКА Олега Анатолійовича – солдата
ФЕТИЩЕВА Євгенія Сергійовича – солдата
ФОМІНА Володимира Валерійовича – солдата
ЧЕПКОВА Юрія Миколайовича – солдата

ЧЕРНЯВСЬКОГО Олександра Ігоровича – солдата
ШАРІПОВА Рената Махмутовича – старшого солдата
ШИНКАРЯ Олега Вікторовича – солдата
ЩЕРБАЧЕНКА Юрія Анатолійовича – сержанта.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
2 січня 2024 року